

Vissa följdändringar med anledning av spellagen

Ds 2019:30

Regeringskansliet
Finansdepartementet

SOU och Ds kan köpas från Norstedts Juridiks kundservice.
Beställningsadress: Norstedts Juridik, Kundservice, 106 47 Stockholm
Ordertelefon: 08-598 191 90
E-post: kundservice@nj.se
Webbadress: www.nj.se/offentligapublikationer

För remissutsändningar av SOU och Ds svarar Norstedts Juridik AB
på uppdrag av Regeringskansliets förvaltningsavdelning.
Svara på remiss – hur och varför
Statsrådsberedningen, SB PM 2003:2 (reviderad 2009-05-02).
En kort handledning för dem som ska svara på remiss.
Häftet är gratis och kan laddas ner som pdf från eller beställas på regeringen.se/remisser

Omslag: Regeringskansliets standard
Tryck: Elanders Sverige AB, Stockholm 2019

ISBN 978-91-38-25006-8
ISSN 0284-6012

Innehåll

Sammanfattning	3
1 Författningsförslag	5
1.1 Förslag till lag om ändring i spellagen (2018:1138)	5
1.2 Förslag till lag om upphävande av lagen (1982:636) om anordnande av visst automatspel.....	10
1.3 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	11
1.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:1139) om skatt på spel	12
1.5 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1999:1134) om belastningsregister.....	13
1.6 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1999:1135) om misstankeregister.....	16
1.7 Förslag till förordning om upphävande av automatspelsförordningen (2004:1062)	22
1.8 Förslag till förordning om ändring i spelförordningen (2018:1475)	23
1.9 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2018:1476) med instruktion för Spelinspektionen.....	24
2 Ärendet	25
3 Upphävande av lagen om anordnande av visst automatspel	27

3.1	Bakgrund och gällande rätt	27
3.2	Utvecklingen på automatspelsområdet	30
3.3	Automatspelslagen ska upphävas	32
4	Spel på fartyg i internationell trafik	37
4.1	Överenskommelsen mellan Sverige och Finland om automatspel.....	37
4.2	Spel ombord på fartyg som befinner sig i oskadlig genomfart.....	41
4.3	Svenskt speldeltagande i lagen om skatt på spel.....	44
5	Vissa mindre justeringar av spellagen och spelförordningen.....	47
6	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	53
7	Konsekvenser av förslagen	55
7.1	Upphävandet av automatspelslagen	55
7.2	Spel på fartyg i internationell trafik.....	57
7.3	Vissa mindre justeringar av spellagen.....	59
8	Författningskommentar	61
8.1	Förslaget till lag om ändring i spellagen (2018:1138)	61
8.2	Förslaget till lag om upphävande av lagen (1982:636) om anordnande av visst automatspel.....	64
8.3	Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	65
8.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:1139) om skatt på spel.....	65

Sammanfattning

I promemorian föreslås att tillståndsplikten för s.k. förströelsespelsautomater ska upphöra och att lagen (1982:636) om anordnande av visst automatspel och automatspelsförordningen (2004:1062) ska upphävas.

Vidare föreslås att överenskommelsen mellan Sverige och Finland om automatspel på passagerarfartyg i reguljär linjetrafik mellan Sverige och Finland (SÖ 1979:40) ska sägas upp. Förslaget innebär att de spelföretag som i dag tillhandahåller automatspel på fartyg i internationell trafik enligt ett finskt, inklusive åländskt tillstånd, och som därmed är undantagna från kravet på svensk spellicens, i fortsättningen måste ha svensk spellicens för att få tillhandahålla spel på svenskt territorium eller på svenska fartyg. Förslaget innebär även att dessa spelföretag ska betala spelskatt på allt licensierat spel som tillhandahålls på svenskt territorium. Syftet med förslaget är att åstadkomma en heltäckande och enhetlig spellagstiftning där samtliga spelföretag på den svenska spelmarknaden erbjuds samma förutsättningar att tillhandahålla spel med svensk spellicens.

Promemorian innehåller även ett förslag till definition av svenskt speldeltagande i lagen (2018:1139) om skatt på spel, samt ett antal mindre justeringar av och rättelser i spellagen (2018:1138) och spelförordningen (2018:1475).

Förslaget om att överenskommelsen mellan Sverige och Finland ska sägas upp föreslås träda ikraft den dag regeringen bestämmer. Övriga förslag föreslås träda ikraft den 1 juli 2020.

1 Författningsförslag

1.1 Förslag till lag om ändring i spellagen (2018:1138)

Härigenom föreskrivs i fråga om spellagen (2018:1138)

dels att 1 kap. 4 § ska upphöra att gälla,

dels att 1 kap. 2, 3 och 5 §§, 6 kap. 11 §, 11 kap. 1 §, 16 kap. 2 §, 18 kap. 12 §, 19 kap. 2 § och 21 kap. 11 och 13 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §

Lagen ska tillämpas på spel som tillhandahålls i Sverige, om inte annat följer av 3, 4 eller 5 §. Onlinespel som inte riktas till den svenska marknaden ska inte anses tillhandahållna i Sverige.

Lagen ska tillämpas på spel som tillhandahålls i Sverige, om inte annat följer av 3 eller 5 §. Onlinespel som inte riktas till den svenska marknaden ska inte anses tillhandahållna i Sverige.

3 §

Lagen är tillämplig på spel som tillhandahålls på svenska fartyg och svenska luftfartyg, oavsett var fartyget befinner sig.

Lagen är inte tillämplig på spel som tillhandahålls på *utländska luftfartyg som flyger över svenskt territorium utan att trafikera en svensk flygplats.*

Lagen är tillämplig på spel som tillhandahålls på svenska fartyg och svenska luftfartyg, oavsett var fartyget befinner sig.

Lagen är inte tillämplig på spel som tillhandahålls på

1. utländska fartyg som passerar svenskt territorium med stöd av rätten till oskadlig genomfart

enligt artikel 17 i Förenta nationernas havsrättskonvention av den 10 december 1982, eller

2. utländska luftfartyg som flyger över svenskt territorium utan att trafikera en svensk flygplats.

5 §

Lagen är inte tillämplig på köp av svenska statens premieobligationslån eller vadhållning på det framtida värdet av finansiella aktiviteter.

Lagen är inte heller tillämplig på automatspel som omfattas av lagen (1982:636) om anordnande av visst automatspel.

6 kap.

11 §

Vid försäljning av förhandsdragna fysiska lotter enligt 9 § är det *inte* tillåtet att låta spelaren själv göra sin insats med hjälp av teknisk eller elektronisk utrustning som tillhandahålls av den juridiska personen, *såvida inte* utrustningen är försedd med en slumpalsgenerator eller ett elektroniskt minne.

Vid försäljning av förhandsdragna fysiska lotter enligt 9 § är det tillåtet att låta spelaren själv göra sin insats med hjälp av teknisk eller elektronisk utrustning som tillhandahålls av den juridiska personen, *under förutsättning att* utrustningen *inte* är försedd med en slumpalsgenerator eller ett elektroniskt minne.

11 kap.

1 §

Licens att tillhandahålla spel enligt 5 kap 1 §, förutom licens för kasino och spel på värdeautomater, samt spel enligt 7 kap. 1 § och 8 kap. 1 §, får omfatta tillhandahållande av spel tillsammans med en organisation eller

Licens att tillhandahålla spel enligt 5 kap. 1 §, förutom licens för kasino och spel på värdeautomater, samt spel enligt 7 kap. 1 § och 8 kap. 1 §, får omfatta tillhandahållande av spel tillsammans med en organisation eller

ett företag som tillhandahåller spel i ett annat EES-land. För sådant samarbete krävs att licenshavarens samarbetspartner har tillstånd till motsvarande spel, har rätt att samarbeta internationellt och inte tillhandahåller spel utan nödvändig licens enligt denna lag.

ett företag som tillhandahåller spel i ett annat EES-land. För sådant samarbete krävs att licenshavarens samarbetspartner har tillstånd till motsvarande spel, har rätt att samarbeta internationellt och inte tillhandahåller spel utan nödvändig licens enligt denna lag.

16 kap.

2 §

Licenshavarens spelsystem ska vara placerat i Sverige.

Spelmyndigheten får meddela undantag från kravet i första stycket, om licenshavaren *Spelsystemet får även vara placerat utomlands om licenshavaren*

1. har tillåtelse att erbjuda spel i ett annat land där en offentlig myndighet övervakar licenshavarens tillhandahållande av spel och denna myndighet har ingått avtal med spelmyndigheten om tillsyn av licenshavarens tillhandahållande av spel i Sverige, eller

2. kan ge spelmyndigheten möjlighet att genomföra en tillfredsställande kontroll av spelsystemet med hjälp av fjärråtkomst eller liknande.

2. ger spelmyndigheten möjlighet att genomföra en tillfredsställande kontroll av spelsystemet med hjälp av fjärråtkomst eller liknande.

18 kap.

12 §

Om förutsättningarna för licens enligt 4 kap. 1–3 §§ inte längre är uppfyllda, eller om en licenshavare i övrigt åsidosätter sina skyldigheter enligt denna lag eller enligt föreskrifter eller villkor som meddelats med stöd av lagen, ska spelmyndigheten förelägga licenshavaren att inom en viss tid vidta rättelse eller besluta

Om förutsättningarna för licens inte längre är uppfyllda, eller om en licenshavare i övrigt åsidosätter sina skyldigheter enligt denna lag eller enligt föreskrifter eller villkor som meddelats med stöd av lagen, ska spelmyndigheten förelägga licenshavaren att inom en viss tid vidta rättelse eller besluta om förbud,

om förbud, ändring av villkoren eller anmärkning. ändring av villkoren eller anmärkning.

Om överträdelsen är allvarlig ska licensen återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.

Spelmyndigheten får avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om licenshavaren vidtar rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot licenshavaren och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.

19 kap.

2 §

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet främjar deltagande i sådant spel som avses i 1 § döms för *främjande av olovligt spel* till böter eller fängelse i högst två år.

I ringa fall döms det inte till ansvar.

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet främjar deltagande i sådant spel som avses i 1 § döms för *främjande av olovligt spel* till böter eller fängelse i högst två år.

21 kap.

11 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från registrering enligt 12 kap. 1 § och om hur kontrollerna av en spelares identitet enligt 12 kap. 2 och 4 §§ ska göras.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från registrering enligt 12 kap. 1 och 3 §§ och om hur kontrollerna av en spelares identitet enligt 12 kap. 2 och 4 §§ ska göras.

13 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. undantag från kravet på handlingsplan enligt 14 kap. 1 § och om innehållet i handlingsplanen,
2. vilken information som ska hållas tillgänglig för spelare enligt 14 kap. 4 §,
3. ytterligare gränser vid onlinespel och spel på värdeautomater samt vad som ska gälla vid ändring av satta gränser,

4. förutsättningar för en licenshavares erbjudande av bonus enligt 14 kap 9 §, 4. förutsättningar för en licenshavares erbjudande av bonus enligt 14 kap. 9 §,
5. självttest enligt 14 kap. 10 §,
6. självavstängning enligt 14 kap. 11 och 12 §§,
7. vad en utbildning enligt 14 kap. 14 § ska innehålla, vilka spel utbildningskraven ska gälla, när och hur utbildning ska ske samt om undantag från vilka som ska utbildas, och
8. anställdas deltagande i licenshavarens spel enligt 14 kap. 15 §.

1. Ändringarna i 1 kap. 2 och 4 §§ träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Övriga ändringar träder i kraft den 1 juli 2020.

2. Äldre bestämmelser i 1 kap. 2 och 4 §§ gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

1.2 Förslag till lag om upphävande av lagen (1982:636) om anordnande av visst automatspel

Härigenom föreskrivs att lagen (1982:636) om anordnande av visst automatspel ska upphöra att gälla vid utgången av juni 2020.

Den upphävda lagen gäller fortfarande för förhållanden som hänförs till tiden före ikraftträdandet.

1.3 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 39 kap. 5 § skatteförfarandelagen (2011:1244) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

39 kap.

5 §¹

Skyldigheten att använda kassaregister gäller inte för den som

1. bara i obetydlig omfattning säljer varor eller tjänster mot kontant betalning eller mot betalning med kontokort,

2. är befriad från skattskyldighet enligt inkomstskattelagen (1999:1229) för inkomst från sådan försäljning som avses i 4 §,

3. bedriver taxitrafik enligt taxitrafiklagen (2012:211),

4. säljer varor eller tjänster genom distansavtal eller hemförsäljningsavtal,

5. säljer varor eller tjänster med hjälp av en varuautomat eller annan liknande automat eller i en automatiserad affärslokal,

6. *anordnar automatspel enligt lagen (1982:636) om anordnande av visst automatspel, eller*

7. tillhandahåller automatspel enligt spellagen (2018:1138).

Vid bedömningen enligt första stycket 1 av om det är fråga om försäljning i obetydlig omfattning ska det särskilt beaktas om försäljningen normalt uppgår till eller kan antas komma att uppgå till sammanlagt högst fyra prisbasbelopp under ett beskattningsår.

Undantaget i första stycket 2 gäller inte för en näringsidkare som driver verksamhet i Sverige utan fast driftställe i landet.

5. säljer varor eller tjänster med hjälp av en varuautomat eller annan liknande automat eller i en automatiserad affärslokal, *eller*

6. tillhandahåller automatspel enligt spellagen (2018:1138).

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2020.

¹ Senaste lydelse 2018:1146.

1.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:1139) om skatt på spel

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (2018:1139) om skatt på spel ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Behållningen för en beskattningsperiod beräknas som skillnaden mellan de sammanlagda insatserna som den skattskyldige tagit emot och de sammanlagda utbetalningarna som den skattskyldige betalat ut under perioden.

Vid bestämmande av behållningen ska endast insatser och utbetalningar som hänför sig till det svenska speldeltagandet beaktas.

Med svenskt speldeltagande avses

- 1. deltagande i onlinespel, om spelaren är bosatt eller stadigvarande vistas i Sverige, och*
- 2. deltagande i annat spel än onlinespel, när spelet tillhandahålls på svenskt territorium.*

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2020.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

1.5 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1999:1134) om belastningsregister

Härigenom föreskrivs att 11 § förordningen (1999:1134) om belastningsregister ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §²

Uppgifter ur belastningsregistret om brott som lett till någon annan påföljd än penningböter ska lämnas ut om det begärs av

1. Justitiekanslern, i fråga om den som ansöker om ersättning enligt lagen (1998:714) om ersättning vid frihetsberövanden och andra tvångsåtgärder,

2. Högskolans avskiljandenämnd, i fråga om den som nämnden vid prövning enligt högskolelagen (1992:1434) överväger att avskilja från utbildningen,

3. Arbetsförmedlingen, för utredning i ärenden om kallelse till ny tjänstgöring av vapenfri tjänst, i fråga om den som ärendet gäller,

4. Riksbanken, i fråga om den som banken avser att anställa som bevaknings- eller transportpersonal,

5. en statlig eller kommunal myndighet som beslutar om anställning av personal inom psykiatrisk sjukvård, vård av utvecklingsstörda, vård av barn och ungdom eller tvångsvård av missbrukare, i fråga om den som myndigheten avser att anställa eller anlita som uppdragstagare,

6. Spelinspektionen, i fråga om

a) den som omfattas av myndighetens prövning vid licens- och tillståndsgivning enligt spellagen (2018:1138), eller

b) den som myndigheten vid prövning enligt lagen (1982:636) om anordnande av visst automatspel överväger att ge tillstånd,

6. Spelinspektionen, i fråga om *den som omfattas av myndighetens prövning vid licens- och tillståndsgivning enligt spellagen (2018:1138),*

7. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap eller en kommun, i fråga om den som myndigheten eller kommunen enligt lagen

² Senaste lydelse 2019:225.

(2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor vid lämplighetsprövning överväger att ge tillstånd eller godkänna som föreståndare,

8. en socialnämnd, i ärenden om

a) utseende av kontaktperson eller kontaktfamilj enligt 3 kap. 6 b § socialtjänstlagen (2001:453) för en person som inte har fyllt 21 år,

b) vårdnad om barn, barns boende, umgänge med barn, medgivande att ta emot barn m.m. enligt 5 kap. 2 §, 6 kap. 6, 6 a och 8–10 §§ socialtjänstlagen,

c) adoption enligt 6 kap. 12–16 §§ socialtjänstlagen, och

d) åtgärder enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga eller lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall,

9. Transportstyrelsen, i fråga om den som myndigheten vid lämplighetsprövning

a) enligt luftfartslagen (2010:500) och luftfartsförordningen (2010:770) överväger att ge certifikat eller tillstånd, eller

b) enligt 4 § lagen (1990:1157) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg eller 3 kap. 2–4, 6 och 8 §§ järnvägslagen (2004:519) överväger att ge tillstånd,

10. en kommunal myndighet, i ärenden om serveringstillstånd enligt alkohollagen (2010:1622) och i ärenden om tillstånd för försäljning av tobaksvaror enligt lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter, i fråga om den som ärendet gäller,

11. Läkemedelsverket, i fråga om den som myndigheten överväger att ge tillstånd enligt 2 kap. 1 § lagen (2009:366) om handel med läkemedel eller lagen (1992:860) om kontroll av narkotika,

12. Kronofogdemyndigheten, för utredning i ärenden enligt skuldsaneringslagen (2016:675) eller lagen (2016:676) om skuldsanering för företagare, i fråga om den som ärendet gäller,

13. Brottsoffermyndigheten, för utredning i ärenden enligt brottsskadelagen (2014:322),

14. en överförmyndare eller överförmyndarnämnd, i ärenden där en lämplighetsprövning ska göras, i fråga om

a) den som överförmyndaren eller nämnden avser att utse eller avser att föreslå att rätten utser till förmyndare, god man eller förvaltare, eller

b) den som är förmyndare, god man eller förvaltare,

15. Inspektionen för strategiska produkter i tillståndsärenden enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 258/2012 av den 14 mars 2012 om genomförande av artikel 10 i FN:s protokoll om olaglig tillverkning av och handel med eldvapen, delar till eldvapen och ammunition, bifogat till Förenta nationernas konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet (FN:s protokoll om skjutvapen), och om införande av exporttillstånd, import- och transiteringsåtgärder för skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition, i fråga om den som prövningen gäller, och

16. Rättsmedicinalverket, i fråga om den som myndigheten avser att anställa eller anlita som uppdragstagare i den rättspsykiatriska undersökningsverksamheten.

Sådana uppgifter som avses i 3 § 3–5 lagen (1998:620) om belastningsregister får inte lämnas till en myndighet som har rätt att få uppgifter enligt denna paragraf. En socialnämnd har dock rätt till uppgift om åklagares beslut om åtalsunderlåtelse, straffvarning, kontaktförbud och förbud enligt 3 kap. 5 § lagen (2015:642) om europeisk skyddsorder.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2020.

1.6 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1999:1135) om misstankeregister

Härigenom föreskrivs att 4 § förordningen (1999:1135) om misstankeregister ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §³

Uppgift om misstanke om brott för vilket åtal har väckts, ska lämnas om det begärs av

1. Justitiekanslern, i fråga om den som ansöker om ersättning enligt lagen (1998:714) om ersättning vid frihetsberövanden och andra tvångsåtgärder,

2. Kriminalvården, i fråga om den som myndigheten avser att anställa eller anlita som

a) övervakare,

b) förtroendeman enligt lagen (1991:2041) om särskild personutredning i brottmål, m.m. eller fängelseförordningen (2010:2010),

c) personutredare enligt lagen om särskild personutredning i brottmål, m.m.,

d) biträde enligt 6 § andra stycket lagen (1994:451) om intensivövervakning med elektronisk kontroll eller 33 § fängelseförordningen, eller

e) kontrollör enligt 3 kap. 4 § förordningen (1998:642) om verkställighet av frivårdspåföljder,

3. Kriminalvården, när uppgiften behövs för prövning av en fråga enligt fängelselagen (2010:610), häkteslagen (2010:611), lagen om intensivövervakning med elektronisk kontroll eller lagen om särskild personutredning i brottmål, m.m.,

4. en övervakningsnämnd eller Kriminalvården, i ärenden om övervakning, i fråga om den som ärendet gäller,

5. Riksbanken, i fråga om den som banken avser att anställa som bevaknings- eller transportpersonal,

6. en statlig eller kommunal myndighet som beslutar om anställning av personal inom psykiatrisk sjukvård, vård av utvecklingsstörda, vård av barn och ungdom eller tvångsvård av missbruk-

³ Senaste lydelse 2019:1166.

are, i fråga om den som myndigheten avser att anställa eller anlita som uppdragstagare,

7. *Spelinspektionen, i fråga om den som myndigheten vid prövning enligt lagen (1982:636) om anordnande av visst automatspel överväger att ge tillstånd,*

8. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap eller en kommun, i fråga om den som myndigheten eller kommunen enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor vid lämplighetsprövning överväger att ge tillstånd eller godkänna som föreståndare,

9. en socialnämnd, i ärenden om

a) utseende av kontaktperson eller kontaktfamilj enligt 3 kap. 6 b § socialtjänstlagen (2001:453) för en person som inte har fyllt 21 år,

b) vårdnad om barn, barns boende, umgänge med barn, medgivande att ta emot barn m.m. enligt 5 kap. 2 §, 6 kap. 6, 6 a och 8–10 §§ socialtjänstlagen,

c) adoption enligt 6 kap. 12–16 §§ socialtjänstlagen, och

d) åtgärder enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga eller lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall,

10. Transportstyrelsen, i fråga om den som myndigheten vid lämplighetsprövning

7. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap eller en kommun, i fråga om den som myndigheten eller kommunen enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor vid lämplighetsprövning överväger att ge tillstånd eller godkänna som föreståndare,

8. en socialnämnd, i ärenden om

a) utseende av kontaktperson eller kontaktfamilj enligt 3 kap. 6 b § socialtjänstlagen (2001:453) för en person som inte har fyllt 21 år,

b) vårdnad om barn, barns boende, umgänge med barn, medgivande att ta emot barn m.m. enligt 5 kap. 2 §, 6 kap. 6, 6 a och 8–10 §§ socialtjänstlagen,

c) adoption enligt 6 kap. 12–16 §§ socialtjänstlagen, och

d) åtgärder enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga eller lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall,

9. Transportstyrelsen, i fråga om den som myndigheten vid lämplighetsprövning

a) enligt luftfartslagen (2010:500) och luftfartsförordningen (2010:770) överväger att ge certifikat eller tillstånd, eller

b) enligt 4 § lagen (1990:1157) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg eller 3 kap. 2–4, 6 och 8 §§ järnvägslagen (2004:519) överväger att ge tillstånd,

11. Finansinspektionen, i fråga om den som myndigheten lämplighetsprövar enligt

a) lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

b) lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

c) lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

d) lagen (2010:751) om betaltjänster,

e) försäkringsrörelselagen (2010:2043),

f) lagen (2011:755) om elektroniska pengar,

g) lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

h) lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter,

i) lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter,

j) lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag,

k) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om

a) enligt luftfartslagen (2010:500) och luftfartsförordningen (2010:770) överväger att ge certifikat eller tillstånd, eller

b) enligt 4 § lagen (1990:1157) om säkerhet vid tunnelbana och spårväg eller 3 kap. 2–4, 6 och 8 §§ järnvägslagen (2004:519) överväger att ge tillstånd,

10. Finansinspektionen, i fråga om den som myndigheten lämplighetsprövar enligt

a) lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

b) lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

c) lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

d) lagen (2010:751) om betaltjänster,

e) försäkringsrörelselagen (2010:2043),

f) lagen (2011:755) om elektroniska pengar,

g) lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

h) lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter,

i) lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter,

j) lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag,

k) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om

OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister, eller

l) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 av den 23 juli 2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012,

12. Fastighetsmäklarinspektionen, i fråga om den som myndigheten vid lämplighetsprövning enligt fastighetsmäklarlagen (2011:666) överväger att registrera som fastighetsmäklare,

13. Kammarkollegiet, i fråga om den som myndigheten vid prövning enligt förordningen (1985:613) om auktorisation av tolkar och översättare avser att auktorisera,

14. Revisorsinspektionen, i fråga om den som myndigheten vid lämplighetsprövning enligt revisorslagen (2001:883) överväger att auktorisera eller godkänna,

15. Skatteverket, för prövning av upplagshavare, skatteupplag och registrerade varumottagare enligt lagen (1994:1563) om tobaksskatt, lagen (1994:1564) om alkoholskatt eller lagen (1994:1776) om skatt på energi, skattebefriade förbrukare enligt lagen om alkoholskatt eller lagen om skatt på energi samt

OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister, eller

l) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 909/2014 av den 23 juli 2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012,

11. Fastighetsmäklarinspektionen, i fråga om den som myndigheten vid lämplighetsprövning enligt fastighetsmäklarlagen (2011:666) överväger att registrera som fastighetsmäklare,

12. Kammarkollegiet, i fråga om den som myndigheten vid prövning enligt förordningen (1985:613) om auktorisation av tolkar och översättare avser att auktorisera,

13. Revisorsinspektionen, i fråga om den som myndigheten vid lämplighetsprövning enligt revisorslagen (2001:883) överväger att auktorisera eller godkänna,

14. Skatteverket, för prövning av upplagshavare, skatteupplag och registrerade varumottagare enligt lagen (1994:1563) om tobaksskatt, lagen (1994:1564) om alkoholskatt eller lagen (1994:1776) om skatt på energi, skattebefriade förbrukare enligt lagen om alkoholskatt eller lagen om skatt på energi samt

lagerhållare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om skatt på energi eller lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter,

16. Totalförsvarets rekryteringsmyndighet och Försvarmakten, i fråga om dels totalförsvarspliktiga som skrivs in eller är inskrivna för värnplikt enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt, dels de som Försvarmakten avser att anta eller som är antagna till militär utbildning inom myndigheten,

17. Försvarmakten, i fråga om den som myndigheten avser att anställa för tjänstgöring i internationella militära insatser,

18. Läkemedelsverket, i fråga om den som myndigheten överväger att ge tillstånd enligt 2 kap. 1 § lagen (2009:366) om handel med läkemedel eller lagen (1992:860) om kontroll av narkotika,

19. Kronofogdemyndigheten, för utredning i ärenden enligt skuldsaneringslagen (2016:675) eller lagen (2016:676) om skuldsanering för företagare, i fråga om den som ärendet gäller,

20. Riksgäldskontoret, i fråga om den som myndigheten överväger att betala ut ersättning till enligt lagen (1999:158) om investerarskydd, och

21. Rättsmedicinalverket, när uppgiften behövs för prövning

lagerhållare enligt lagen om tobaksskatt, lagen om skatt på energi eller lagen (2018:696) om skatt på vissa nikotinhaltiga produkter,

15. Totalförsvarets rekryteringsmyndighet och Försvarmakten, i fråga om dels totalförsvarspliktiga som skrivs in eller är inskrivna för värnplikt enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt, dels de som Försvarmakten avser att anta eller som är antagna till militär utbildning inom myndigheten,

16. Försvarmakten, i fråga om den som myndigheten avser att anställa för tjänstgöring i internationella militära insatser,

17. Läkemedelsverket, i fråga om den som myndigheten överväger att ge tillstånd enligt 2 kap. 1 § lagen (2009:366) om handel med läkemedel eller lagen (1992:860) om kontroll av narkotika,

18. Kronofogdemyndigheten, för utredning i ärenden enligt skuldsaneringslagen (2016:675) eller lagen (2016:676) om skuldsanering för företagare, i fråga om den som ärendet gäller,

19. Riksgäldskontoret, i fråga om den som myndigheten överväger att betala ut ersättning till enligt lagen (1999:158) om investerarskydd, och

20. Rättsmedicinalverket, när uppgiften behövs för prövning

enligt häkteslagen av om ett
besök eller elektronisk kom-
munikation kan tillåtas eller ska
kontrolleras.

enligt häkteslagen av om ett
besök eller elektronisk kom-
munikation kan tillåtas eller ska
kontrolleras.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2020.

1.7 Förslag till förordning om upphävande av automatspelsförordningen (2004:1062)

Härigenom föreskrivs att automatspelsförordningen (2004:1062) ska upphöra att gälla vid utgången av juni 2020.

Den upphävda förordningen gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

1.8 Förslag till förordning om ändring i spelförordningen (2018:1475)

Härigenom föreskrivs att 16 kap. 8 § spelförordningen (2018:1475) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 kap.

8 §

Spelinspektionen får meddela föreskrifter om

1. undantag från skyldighet enligt 13 kap. spellagen (2018:1138) att tillhandahålla information om spelkontot,
2. undantag från kravet på registrering enligt 12 kap. 1 § spellagen,
2. undantag från kravet på registrering enligt 12 kap. 1 och 3 §§ spellagen,
3. hur kontrollerna av en spelares identitet enligt 12 kap. 2 och 4 §§ spellagen ska göras, och
4. licenshavarens hantering av spelkonton och betalningar enligt 13 kap. spellagen.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2020.

1.9 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2018:1476) med instruktion för Spelinspektionen

Härigenom föreskrivs att 2 § förordningen (2018:1476) med instruktion för Spelinspektionen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

Myndigheten ska

1. fullgöra de uppgifter som spelmyndigheten har enligt spelagen (2018:1138) och lagen (1982:636) om anordnande av visst automatspel,

2. verka för en sund och säker utveckling inom tillsynsområdet och vid behov vidta eller föreslå åtgärder,

3. motverka förekomsten av manipulation av sporthändelser med avseende på vadhållning (matchfixning),

4. främja allmän kännedom om spellagstiftningen, följa och informera regeringen om utvecklingen på spelmarknaden samt bistå regeringen med det underlag som behövs inom spelområdet,

5. belysa skillnader mellan kvinnors och mäns spelande, och

6. utöva tillsyn över den utlottningsverksamhet som bedrivs av Riksgäldskontoret inom ramen för svenska statens premieobligationslån.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2020.

2 Ärendet

Den 1 januari 2019 trädde spellagen (2018:1138) i kraft. Den nya regleringen tillkom bl.a. med anledning av tillkännagivanden från riksdagen. Enligt riksdagen skulle dels ett samarbete ske över blockgränserna för att hitta ett licenssystem på spelområdet som skulle kunna införas i Sverige och vara långsiktigt och hållbart, dels skulle tillståndsplikten för LAN-spel tas bort, alternativt avgiftsbefrias (bet. 2014/15:KrU4 punkt 4, rskr. 2014/15:143).

I september 2015 tillsatte regeringen en utredning som antog namnet Spellicensutredningen. Med utgångspunkt i utredningens förslag i betänkandet En omreglerad spelmarknad (SOU 2017:30) beslutade regeringen i april 2018 en proposition med samma namn (prop. 2017/18:220). Riksdagen antog regeringens förslag. Betänkandet och propositionen innehöll dock inte några förslag i fråga om lagen (1982:636) om anordnande av visst automatspel. Regeringen har anfört att den avser att återkomma i frågan efter att spelregleringen beslutats (skr. 2017/18:75 s. 116).

Ålands Penningautomatförening har hos regeringen ansökt om att vinstnivåerna i överenskommelsen mellan Sverige och Finland om automatspel på passagerarfartyg i reguljär linjetrafik mellan länderna ska höjas till 300 euro respektive 3 000 svenska kronor på samtliga spelautomater (Fi2017/02665/OU). Ålands landskapsregering och Ålands Penningautomatförening har därefter i en skrivelse uttryckt sitt stöd för att överenskommelsen ska bestå (Fi2019/03582/OU).

Föreningen Svensk sjöfart har hos regeringen hemställt om att regelverket för spel ombord på fartyg i internationell trafik ska justeras. Föreningen föreslår bl.a. att spel som tillhandahålls på fartyg som befinner sig i s.k. oskadlig genomfart ska undantas från spellagens tillämpningsområde samt att beskattningen av spelet ska begränsas till spel på svenskt territorium (Fi2019/00979/OU).

Mot denna bakgrund har denna promemoria tagits fram i Regeringskansliet.

3 Upphävande av lagen om anordnande av visst automatspel

3.1 Bakgrund och gällande rätt

Automatspelslagen – en social skyddslagstiftning

Lagen (1982:636) om anordnande av visst automatspel (automatspelslagen) reglerar anordnande av s.k. förströelsespel. Med förströelsespel avses bl.a. flipperspel, tv-spel och datorspel, där spelandet sker endast för nöjes skull och utan något inslag av vinst annat än i form av frispel på automaten. Spel om pengar och andra vinster med ett värde i pengar regleras i spellagen (2018:1138).

Automatspelslagen är en social skyddslagstiftning med det övergripande syftet att motverka uppkomsten av olämpliga ungdomsmiljöer i samband med anordnande av förströelsespel, samt att förhindra illegalt spel om pengar. Enligt lagen är anordnande av spel på förströelsespelsautomater och uppställande av sådana spelautomater som huvudregel tillståndspliktigt.

Anledningen till att tillståndsplikten infördes var att olämpliga ungdomsmiljöer hade uppkommit i spelhallar där spel på flipperspel och liknande automatspel bedrevs. Med en olämplig ungdomsmiljö avsågs i första hand miljöer som kunde vara skadliga för ungdomars sociala utveckling, och mindre lämpliga utifrån social- och kulturpolitiska utgångspunkter. Kritiken riktades främst mot den miljö som spelhallarna utgjorde. Oron avsåg bl.a. risken för att spelhallarna skulle bli ett tillhåll för personer med sociala problem, vilka skulle komma att utöva dåligt inflytande på ungdomar, samt förekomsten av handel med alkohol och narkotika i spelhallarna. Även spelandet i sig ansågs problematiskt, eftersom det befärades kunna skapa ett pengabehov, som i sin tur skulle kunna utlösa viss kriminalitet, såsom snatteri och häleri. Mot den bakgrunden gjordes bedömningen

att det fanns fog för att samhället skulle ha ett visst inflytande över etableringen och driften av sådan verksamhet (prop. 1981/82:203 s. 9 f.).

Tillståndsprövningen grundades inledningsvis främst på sociala överväganden till skydd för barn och unga. Det infördes bl.a. en skyldighet för spelanordnaren att se till att barn och unga inte otillbörligen lockas att delta i spelet samt att god ordning råder på spelplatsen (samma prop. s. 21 f.).

I samband med översynen av automatspelslagen 1988 uppmärksammades vissa problem med tillämpningen av lagen (Ds 1988:69). Ett problem var att lagen inte ansågs erbjuda tillräckliga möjligheter att förhindra illegalt spel om pengar. Det infördes därför en ny reglering enligt vilken spelanordnaren även ska ansvara för att spelautomater inte används för något annat ändamål än det avsedda. Kravet innebär bl.a. att Spelinspektionen, vid både tillståndsgivningen och den framtida tillsynen av verksamheten, ska bedöma risken för att spelautomaten används för otillåtet spel om pengar. Vid bedömningen ska särskild hänsyn tas till spelens beskaffenhet, vilket innebär att spelautomatens konstruktion och möjligheten att använda den för hasardspel ska beaktas (prop. 1989/90:46 s. 11 f.).

Vidare uppmärksammades problemet med spel som genom sitt förråande eller våldsamma innehåll ansågs bidra till uppkomsten av olämpliga ungdomsmiljöer. Bedömningen av spelens beskaffenhet skulle därför även omfatta spelens innehåll i detta avseende (samma prop. s. 13).

Nuvarande reglering

Automatspelslagen

Automatspelslagens tillämpningsområde omfattar sådana spel på mekaniska eller elektroniska spelautomater som anordnas för allmänheten eller som i annat fall anordnas i förvärvssyfte, och inte ger vinst eller endast ger vinst i form av frispel på automaten. Även uppställning av automater av detta slag i lokaler eller på platser dit allmänheten har tillträde omfattas av lagen.

För anordnande eller uppställning av automatspel som inte endast är av tillfällig karaktär krävs tillstånd från Spelinspektionen. Vid tillståndsgivningen ska bl.a. bedömas om det finns en risk för att

spelautomaten kan komma att användas för andra ändamål än vad den är avsedd för eller om verksamheten kan komma att bedrivas i en miljö som är olämplig för barn och unga. Även sökandens lämplighet, antalet spelautomater, spelens beskaffenhet samt lokalens eller platsens ändamålsenlighet och belägenhet ska beaktas. Ett tillstånd att anordna automatspel får förenas med föreskrifter om bl.a. lägsta ålder för tillträde och tider när spelverksamheten får bedrivas. Om spelet anordnats i strid med regleringen av automatspel, eller om förutsättningarna för tillstånd annars inte längre är uppfyllda, får Spelinspektionen återkalla tillståndet.

Spelinspektionen utövar tillsyn över att lagen följs. För sin tillsyn har myndigheten bl.a. rätt att få tillträde till lokaler och platser där automatspel anordnas eller en spelautomat är uppställd, samt att få upplysningar från den som anordnar spelet eller har ställt upp automaten. Om anordnaren eller den som har ställt upp spelautomaten inte medverkar frivilligt, får Spelinspektionen besluta de vitesförelägganden som behövs för tillsynen. Vid behov får Spelinspektionen även anlita biträde av Polismyndigheten.

Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet anordnar eller låter ställa upp en spelautomat utan tillstånd, eller i strid med ett beviljat tillstånd, kan dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Avgifter får tas ut för prövningen av tillståndsansökan och för tillsynen

Automatspelsförordningen

I automatspelsförordningen (2004:1062) finns kompletterande bestämmelser till automatspelslagen. I förordningen regleras bl.a. hur en ansökan om tillstånd enligt lagen ska göras och vilka handlingar som ska bifogas. Vidare finns bestämmelser om handläggningen hos Spelinspektionen, om ansöknings- och tillsynsavgifter samt ett bemyndigande för myndigheten att utfärda föreskrifter om uttagandet av avgiften.

3.2 Utvecklingen på automatspelsområdet

Teknisk utveckling

På uppdrag av regeringen genomförde Lotteriinspektionen, numera Spelinspektionen, under 2012 en översyn av automatspelslagen för att utreda behovet av författningsändringar till följd av den tekniska utvecklingen på automatspelsområdet (Fi2012/03354). I rapporten gjorde myndigheten bedömningen att automatspelslagen i flera delar kunde förenklas och att syftet med lagen, att förhindra illegalt spel om pengar och säkerställa säkra miljöer för barn och ungdomar, borde kunna uppfyllas genom en anmälningsplikt i stället för ett krav på tillstånd. Rapporten har inte lett till någon författningsändring.

Av en bilaga till myndighetens rapport framgår att den tekniska utvecklingen bl.a. har lett till att de flesta spelen på marknaden inte längre finns lokalt på den plats där automaten är placerad, såsom är fallet med t.ex. flipperspel. I stället finns spelen i en server som är placerad antingen lokalt i direkt anslutning till spelautomaten eller på någon helt annan plats, ibland t.o.m. i ett annat land.

Vid myndighetens översyn var det vidare vanligt att förströelsespel skedde i s.k. LAN-miljö, dvs. en verksamhet med datorer som är programmerade för spel och som är ihopkopplade i ett lokalt nätverk (LAN står för local area network) eller mot internet.

Den tekniska utvecklingen har också medfört att spelautomater lätt kan byta skepnad från förströelsespel till spel om pengar. Gränsdragningen mellan förströelsespel, värdeautomater och lotterier som förmedlas över internet, s.k. EMV-lotterier (elektromagnetiska vågor), är ibland oklar.

Marknadsmässig utveckling

Marknaden för sådana spel som omfattas av automatspelslagen har förändrats sedan lagen infördes. Såväl antalet tillstånd och spelautomater som antalet tillståndshavare har minskat, från ca 3 000 tillstånd omfattande 7 000 spelautomater fördelade på 3 000 anordnare år 2005, till 99 tillstånd omfattande 2 315 spelautomater fördelade på 93 anordnare i augusti 2019 (Spelinspektionen 2019).

Sådana automatspelshallar som var skälet till att automatspelslagen infördes finns numera endast på ett tiotal platser i Sverige. De

största av dem har karaktär av nöjesparker eller liknande och riktar sig till en mycket bred och allmän publik, såväl äldre som yngre. Förströelsespel anordnas även i samband med annan spelverksamhet, såsom t.ex. bowling och biljard, samt i en mycket begränsad omfattning i samband med godisförsäljningsverksamhet och liknande (se Lotteriinspektionens rapport från 2012, Fi2012/03354). Av samtliga registrerade spelautomater 2019 utgör 731 s.k. LAN-speldatorer, fördelade på 7 anordnare och lika många spelplatser.

Riksdagens tillkännagivanden

Under den allmänna motionstiden i riksdagen har ledamöter i främst kulturutskottet vid upprepade riksmöten motionerat om att automatspelslagen är föråldrad och bör ses över och att kravet på tillstånd ska tas bort. Under riksmötet 2014/15 gav riksdagen regeringen tillkänna att tillståndsplikten för s.k. LAN-spel enligt automatspelslagen ska tas bort, alternativt att LAN-spel ska avgiftsbefrias (bet. 2014/15:KrU4 punkt 4, rskr. 2014/15:143). Regeringen uppmanas i tillkännagivandet att påskynda det arbete som pågår i frågan.

Regeringen har konstaterat att eftersom frågeställningarna i tillkännagivandet har koppling till arbetet med omregleringen av spelmarknaden, kommer det tidigare inledda beredningsarbetet återupptas efter att den nya spellagen beslutats (se avsnitt 2).

3.3 Automatspelslagen ska upphävas

Förslag: Lagen om anordnande av visst automatspel och automatspelsförordningen ska upphävas.

Verksamhet som avser anordnande av sådant automatspel som inte ger vinst eller endast ger vinst i form av frispel på automaten, ska inte omfattas av tillståndsplikt, anmälningsplikt eller någon annan form av offentligt godkännande avseende själva spelverksamheten.

Anordnare av förströelsespel ska omfattas av skyldigheten att använda kassaregister.

Skälen för förslaget

Förströelsespel bör inte längre vara tillståndspliktigt

Under de decennier som gått sedan automatspelslagen infördes har barn- och ungas spelvanor genomgått stora förändringar. Datorspelande är numera ett utbrett fritidsintresse. Många barn och unga har tillgång till spelutrustning i hemmet, i skolan och på andra offentliga platser i samhället såsom t.ex. på biblioteken. För de allra flesta innebär datorspelande inte något problem, men för vissa individer kan spelandet få negativa konsekvenser för bl.a. sömn och skolresultat (se Länsstyrelsen i Västra Götalands rapport 2019:31). I juni 2018 lades "gaming disorder" till som en sjukdomsdiagnos i Världshälsoorganisationens (WHO) elfte revidering av den internationella sjukdomsklassifikationen International Classification of Diseases. Det finns dock för närvarande inga kända studier eller andra rapporter avseende svenska förhållanden som visar att de spelplatser som i dag omfattas av automatspelslagen, i sig utgör olämpliga miljöer för barn och unga.

Miljön i de lokaler där automatspel anordnas med tillstånd enligt automatspelslagen har förändrats sedan lagen infördes. Den typ av automatspelshallar som var skälet till att automatspelslagen infördes, finns i dag endast på ett fåtal platser i Sverige. Spelen riktar sig till en bred och allmän publik, såväl äldre som yngre. I många fall handlar det om arrangemang där barn och vuxna förväntas delta i spelet tillsammans. Det skyddsbehov som lagen avser att tillgodose finns därmed inte längre, i varje fall inte i en sådan utsträckning att det ensamt

kan motivera ett krav på tillstånd för anordnande av spel av det aktuella slaget.

Den risk kopplad till anordnande av automatspel som kan tänkas kvarstå, är främst risken för att spelautomaterna används för att tillhandahålla otillåtet spel om pengar. Automatspelslagen har utgjort ett viktigt komplement till lotterilagen (1994:1000) eftersom den senare lagen inte ansågs ge tillsynsmyndigheten tillräcklig befogenhet att utöva tillsyn i fall det är oklart om en spelautomat används för att tillhandahålla spel om pengar. Den 1 januari 2019 ersattes emellertid lotterilagen av spellagen. I samband med det tydliggjordes att Spelinspektionen ska ha möjlighet att vidta tillsynsåtgärder även i de fall det är oklart om en verksamhet faller inom spellagens tillämpningsområde. Myndigheten har bl.a. rätt att genom vitesförelägganden begära in upplysningar från verksamheter i syfte att bedöma om dessa tillhandahåller spel om pengar (prop. 2017/18:220 s. 206).

Med hänsyn till den nya regleringen i spellagen finns inte längre något behov av regleringen i automatspelslagen för att förhindra otillåtet spel om pengar. Skulle det visa sig att det trots spellagens tillsynsbestämmelser finns behov av ytterligare befogenheter för tillsynsmyndigheten i detta avseende, bör dessa regleras i spellagen och inte i automatspelslagen. Inte heller finns i dag skäl att, som Lotteriinspektionen föreslog i sin rapport från 2012, ersätta tillståndsplikten med en mindre ingripande anmälningsplikt.

Sammanfattningsvis bedöms anordnandet av sådant automatspel som inte ger vinst eller endast ger vinst i form av frispel på automaten inte behöva omfattas av tillståndsplikt, anmälningsplikt eller annan form av offentligt godkännande avseende själva spelverksamheten. Automatspelslagen och automatspelsförordningen bör därför upphävas.

Följändringar i andra författningar

I 1 kap. 5 § andra stycket spellagen anges att spellagen inte är tillämplig på automatspel som omfattas av automatspelslagen. Med anledning av att automatspelslagen upphävs bör även denna reglering upphävas.

Ett frispel på automaten kan visserligen ha ett värde för spelaren, på så sätt att det förhöjer och förlänger spelupplevelsen. Frispelet torde dock knappast gå att omsätta i pengar eller annan ersättning med ett värde i pengar. Spel på förströelsespelsautomater får därför normalt anses falla utanför spellagens tillämpningsområde. Det finns därför inte behov av ett undantag från spellagen för sådant spel.

Hänvisningar till automatspelslagen finns även i förordningen (2018:1476) med instruktion för Spelinspektionen, förordningen (1999:1134) om brottsregister och förordningen (1999:1135) om misstankeregister. Bestämmelserna reglerar frågor i samband med tillståndsgivning enligt automatspelslagen. När automatspelslagen upphör behövs inte dessa bestämmelser. De bör därför också upphävas.

Anordnare av förströelsespel ska omfattas av skyldigheten att använda kassaregister

Enligt 39 kap. 4 § skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL, är näringsidkare som säljer varor och tjänster mot kontant betalning eller mot betalning med kontokort skyldiga att använda kassaregister. Syftet med regleringen är att förhindra skatteundandragande och skydda seriösa näringsidkare från illojal konkurrens från näringsidkare som undandrar sig skatt. För vissa verksamheter har kravet på kassaregister bedömts som mindre lämpligt eller oproportionerligt i förhållande till verksamhetens karaktär eller omfattning. Det har därför införts undantag i 39 kap. 5 § SFL för bl.a. den som bara i obetydlig omfattning säljer varor eller tjänster mot kontant betalning eller mot betalning med kontokort, den som anordnar automatspel enligt automatspelslagen eller den som tillhandahåller automatspel enligt spellagen. I fråga om undantaget för spelautomater gjordes bedömningen att det för automater med erforderliga tillstånd inte var realistiskt att kräva att varje automat skulle förses med registreringsutrustning (prop. 2006/07:105 s. 40).

Förutom det i 39 kap. 5 § SFL angivna undantagen finns även en möjlighet för Skatteverket att enligt 39 kap. 9 § SFL besluta om undantag i enskilda fall, om behovet av tillförlitligt underlag för skattekontroll kan tillgodoses på annat sätt eller om en viss skyldighet är oskälig. Ett sådant beslut om undantag från skyldigheter som gäller kassaregister får även förenas med villkor.

I samband med att automatspelslagen upphävs upphör samhällets kontroll av sådan verksamhet. Förekomsten av erforderliga tillstånd kan därför inte längre i sig motivera ett undantag från skyldigheten att använda kassaregister. Vidare sker betalningen för spelet numera ofta i separata kassor i form av t.ex. en inträdesavgift till spelhallen, en avgift för viss speltid eller köp av polletter som kan användas i automater i stället för mynt. Skyldigheten att använda kassaregister innebär således inte nödvändigtvis att varje enskild spelautomat måste ha registreringsutrustning. I de fall betalning sker på annat sätt än i automaten, är det i stället rimligt att kräva att anordnaren av spelet använder kassaregister. Detsamma får anses gälla för de anordnare som redan har installerat en sådan teknisk utrustning i automaten som möjliggör betalning via Swish eller något annat elektroniskt betalningssystem och som kan kommunicera med ett kassaregister.

För de anordnare som fortfarande använder spelautomater där betalningen sker genom att mynt stoppas i automaten, skulle dock kravet på kassaregister även i fortsättningen kunna framstå som oproportionerligt betungande. Mot bakgrund av att detta betalsätt har minskat betydligt de senaste åren, och sannolikt kommer att fortsätta minska framöver, samt då det är fråga om förhållandevis få aktörer, bör förekomsten av myntautomater inte ensamt motivera ett generellt undantag för anordnare av förströelsespel. Om det är befogat finns, som nämns ovan, istället en möjlighet för Skatteverket att medge undantag enligt 39 kap. 9 § SFL. Det blir då myndigheten som i varje enskilt fall får avgöra om förutsättningarna för undantag enligt denna bestämmelse är uppfyllda.

Sammantaget görs bedömningen att anordnare av spel på förströelsespelsautomater fortsättningsvis bör omfattas av skyldigheten att använda kassaregister. Något undantag för sådant automatspel motsvarande det som i dag gäller för tillståndshavare enligt automatspelslagen bör inte införas.

4 Spel på fartyg i internationell trafik

4.1 Överenskommelsen mellan Sverige och Finland om automatspel

Förslag: Riksdagen godkänner att överenskommelsen mellan Sverige och Finland om automatspel på passagerarfartyg i reguljär linjetrafik mellan Sverige och Finland sägs upp.

Samtidigt upphävs bestämmelsen i 1 kap. 4 § spellagen, enligt vilken bestämmelserna i överenskommelsen ska gälla för sådant spel som omfattas av densamma.

Skälen för förslaget

Överenskommelsen om automatspel mellan Sverige och Finland

I samband med att spel på s.k. enarmade banditer förbjöds den 1 januari 1979 tillkom en konvention mellan Sverige och Finland som tillät visst automatspel på passagerarfartyg i reguljär linjetrafik mellan länderna (se prop. 1978/79:20, bet. 1978/79:NU11, rskr. 1978/79:45, fortsättningsvis benämnd överenskommelsen). Syftet med överenskommelsen är att begränsa anordnandet av automatspel på internationellt vatten, samtidigt som Sverige tillåter visst spel på svenskt vatten. Enligt överenskommelsen ska automatspel som anordnas med tillstånd från finska myndigheter tillåtas även i Sverige, och vice versa. Vidare regleras högsta tillåtna antal spelautomater per fartyg samt insats- och vinstnivåer. Parterna förbinder sig också att inte ta ut skatt eller avgift för sådant spel som anordnas inom dess territorium på fartyg som inte är registrerade (flaggade) hos parten. Överenskommelsen kan sägas upp av en av de fördrags-

slutande parterna på diplomatisk väg och upphör då att gälla sex månader efter det att uppsägningen har skett. Överenskommelsen är publicerad i Sveriges internationella överenskommelser (SÖ 1979:40) och har ändrats vid några tillfällen fram till 2002 (SÖ 1981:67, 1985:51, 1991:7, 1997:7 och 2002:2).

Förhållandet mellan överenskommelsen och den svenska spelregleringen

Huvudregeln i spellagen är att allt spel som tillhandahålls på svenskt territorium och på svenska fartyg, oavsett var fartygen befinner sig, omfattas av kravet på svensk spellicens. Den ovan nämnda överenskommelsen har beaktats i spellagen på så sätt att bestämmelserna i den har getts företräde framför regleringen i spellagen (1 kap. 4 § spellagen). Det innebär bl.a. att automatspel på passagerarfartyg i reguljär linjetrafik mellan Sverige och Finland som tillhandahålls med finskt tillstånd är undantaget från kravet på svensk spellicens.

När det gäller regleringen på skatteområdet finns bestämmelser om spelskatt i lagen (2018:1139) om skatt på spel. I lagen anges bl.a. att spelskatt ska betalas till staten för sådant licenspliktigt spel som tillhandahålls av en licenshavare enligt spellagen (1 § lagen om skatt på spel). Eftersom det endast är spelföretag med licens enligt spellagen som är skattskyldiga, behöver ett spelföretag med finskt tillstånd inte betala svensk spelskatt för sådant automatspel som omfattas av det finska tillståndet. Något särskilt undantag för spel som omfattas av överenskommelsen, motsvarande det som finns i 1 kap. 4 § spellagen, har dock inte förts in i lagen om skatt på spel.

Skillnader i insats- och vinstnivåer

Bestämmelser om insats- och vinstnivåer finns i 8 kap. spelförordningen (2018:1475). I förordningen anges bl.a. att en insats får uppgå till högst 1/4 000 prisbasbelopp för varje vinstmöjlighet samt att en vinst får uppgå till högst 1/200 prisbasbelopp för varje vinstmöjlighet. På varje fartyg får det dock finnas högst 10 spelautomater där värdet av vinsten för varje vinstmöjlighet uppgår till högst 1/40 prisbasbelopp (8 kap. 10 § spelförordningen).

Motsvarande reglering finns i artikel 3 i överenskommelsen. Enligt artikel 3 b och c får en insats uppgå till högst 2 euro eller 10 svenska kronor och en spelvinst till högst 40 euro eller 200 svenska kronor. För högst 10 spelautomater per fartyg får dock högsta vinsten uppgå till 200 euro eller 1 000 svenska kronor. Det innebär, för det första, att olika nivåer gäller beroende på vilken valuta som används i spelet. För det andra får ett spelföretag som omfattas av överenskommelsen rätt att erbjuda insats- och vinstnivåer som är nästan dubbelt så höga som nivåerna i spelförordningen.

Överenskommelsen bör sägas upp

Den svenska spelregleringen på fartyg i internationell trafik ska som utgångspunkt vara heltäckande och omfatta allt spel som tillhandahålls på svenskt territorium och på svenska fartyg. En annan viktig utgångspunkt är att förutsättningarna för att tillhandahålla kommersiellt spel ska vara likvärdiga för samtliga spelföretag på den svenska spelmarknaden. Detta synsätt präglar även skattelagstiftningen på området där den tidigare schablonbeskattningen av visst kasinospel numera har upphört och ersatts med en enhetlig spelskatt på 18 procent oavsett spelform (prop. 2017/18:220 s. 243). Såväl det ovan beskrivna undantaget från kravet på svensk spellicens, och den skattebefrielse som följer av det, som bestämmelserna i överenskommelsen om insats- och vinstnivåer, innebär emellertid en omotiverad särbehandling av vissa spelföretag.

I likhet med vad som gäller för övriga spelföretag på den svenska marknaden för spel på fartyg i internationell trafik bör det inte ha någon betydelse om spelföretaget har tillstånd att tillhandahålla spel i ett annat land. Dessutom är behovet av en spelreglering på passagerarfartyg i reguljär linjetrafik mellan Sverige och Finland för svenskt vidkommande numera väl tillgodosett genom spellagen. Den lösning som bäst tillgodoser behovet av en heltäckande och enhetlig spellagstiftning är därför att låta allt spel på svenskt territorium omfattas av spellagen. I motsats till vad Ålands landskapsregering och Ålands Penningautomatförening har anfört (se avsnitt 2), görs således bedömningen att överenskommelsen bör sägas upp.

Förfarandet för uppsägning av överenskommelsen

Överenskommelser med andra stater ingås som huvudregel av regeringen (10 kap. 1 § regeringsformen). Om en sådan internationell överenskommelse förutsätter att en lag ändras, krävs riksdagens godkännande innan regeringen får ingå överenskommelsen (10 kap. 3 § första stycket 1 regeringsformen). Motsvarande förfarande gäller även vid uppsägning eller ändring av en internationell överenskommelse (10 kap. 5 § regeringsformen).

Eftersom överenskommelsen mellan Sverige och Finland om automatspel har inkorporerats i svensk rätt genom bestämmelsen i 1 kap. 4 § spellagen, krävs riksdagens godkännande innan regeringen får besluta att Sverige ska säga upp överenskommelsen. Av artikel 7 i överenskommelsen följer att uppsägning därefter ska ske på diplomatisk väg genom skriftväxling. Överenskommelsen upphör då att gälla sex månader efter uppsägningen.

Följdändring i spellagen

I 1 kap. 4 § andra stycket spellagen finns en regel som anger att bestämmelserna i överenskommelsen ska gälla för sådant spel som omfattas av densamma. I samband med att överenskommelsen upphör att gälla, upphör även behovet av denna bestämmelse. Bestämmelsen bör därför upphävas.

När det gäller bestämmelserna i överenskommelsen om bl.a. antalet spelautomater per fartyg samt vinst- och insatsnivåer finns motsvarande bestämmelser i 8 kap. spelförordningen. Den svenska regleringen har ända sedan överenskommelsen ingicks och fram till idag utgått från ett spelarskyddsperspektiv (se bl.a. prop. 1978/79:20 s. 26 och prop. 2017/18:220 s. 151). I samband med omregleringen av den svenska spelmarknaden genomfördes en mindre höjning av insats- och vinstnivåerna för spel på fartyg i internationell trafik (8 kap. 10 § spelförordningen). Reglerna om högsta antal tillåtna spelautomater per fartyg är alltså desamma i spelförordningen som i överenskommelsen (8 kap. 9 § spelförordningen). Begränsningarna utgår ifrån vad som bedöms lämpligt med hänsyn till behovet av spelarskydd. När överenskommelsen upphör kommer dessa bestämmelser att gälla för samtliga licenshavare med licens för automatspel på fartyg i internationell trafik. Dessa bedöms vara väl

avvägda. Det finns därför inget behov av kompletterande eller ändrade bestämmelser i det nationella regelverket med anledning av att överenskommelsen upphör att gälla.

4.2 Spel ombord på fartyg som befinner sig i oskadlig genomfart

Förslag: Spellagen ska inte tillämpas på spel ombord på utländska fartyg som befinner sig i oskadlig genomfart på svenskt territorialhav.

Skälen för förslaget

Den svenska regleringen av spel på fartyg i internationell trafik

Spellagen är tillämplig på spel som tillhandahålls i Sverige, dvs. spel som tillhandahålls på svenskt territorium både på land och till sjöss (1 kap. 2 § spellagen). Lagen är även tillämplig på spel som tillhandahålls på svenska fartyg och svenska luftfartyg, oavsett var fartyget befinner sig. Spel som tillhandahålls på ett utländskt luftfartyg som endast flyger över svenskt territorium utan att trafikera en svensk flygplats, omfattas dock inte av lagens tillämpningsområde (1 kap. 3 § spellagen).

Licens för spel på fartyg i internationell trafik regleras i 10 kap. spellagen. Sådan licens får omfatta spel på penning- och värdeautomater samt kasinospel som inte sker online eller på ett kasino (10 kap. 1 § spellagen). Tillstånd till innehav av spelautomater regleras i 11 kap. spellagen. Sådant tillstånd får ges till den som har yrkesmässig befattning med sådana automater samt uppfyller kraven på lämplighet m.m. i 4 kap. 1–3 §§ spellagen (11 kap. 8 § spellagen). Den som har spellicens för ett visst automatspel behöver dock inte ha tillstånd till innehav för de automater som omfattas av licensen (11 kap. 7 § 1 spellagen)

Rätten till oskadlig genomfart enligt havsrättskonventionen

Havsrättskonventionen (United Nations Convention on the Law of the Sea), undertecknades i Montego Bay, Jamaica, den 10 december 1982 och trädde i kraft den 16 november 1994. Konventionen har hittills tillträtts av 167 stater och av Europeiska unionen. Sverige ratificerade konventionen 1996 (prop. 1995/96:140, bet. 1995/96:UU17, rskr. 1995/96:271). Konventionen trädde för Sverige i kraft den 25 juli 1996 (SÖ 2000:1).

Havsrättskonventionen reglerar bl.a. sjöterritoriets omfattning, vilka och hur stora maritima zoner en kuststat får inrätta, samt vilka regler som gäller inom respektive havsområde. Utgångspunkten i konventionen är att varje kuststat utövar jurisdiktion inom sitt sjöterritorium. Om inte annat följer av konventionen, har dock ett utländskt fartyg alltid rätt till s.k. oskadlig genomfart av kuststatens territorialhav (artikel 17). Med genomfart avses färd genom territorialhavet i syfte att passera detta hav utan att inlöpa till inre vatten eller anlöpa en redd eller hamnanläggning utanför inre vatten, eller inlöpa till eller gå till havs från inre vatten eller anlöpa eller lämna sådan redd eller hamnanläggning. Genomfarten ska vidare vara oavbruten och skyndsam. Fartyget får endast stoppa och ankra om det hänger samman med fartygets normala framförande eller om det är nödvändigt på grund av force majeure eller nöd eller för att bistå personer, fartyg eller luftfartyg som är i fara eller nöd (artikel 18).

Rätten till oskadlig genomfart får endast regleras i den utsträckning som följer av konventionen. Nationell lagstiftning som rör rätten till oskadlig genomfart får enligt konventionen endast avse frågor som rör sjösäkerhet och reglering av trafiken till sjöss, skydd för hjälpmedel och anordningar för navigering samt andra anordningar och installationer, skydd för kablar och rörledningar, bevarande av havets levande tillgångar, förhindrande av överträdelser av kuststatens lagar och andra författningar på fiskets område, bevarande av kuststatens miljö samt förhindrande, begränsning och kontroll av förorening därav, marinvetenskaplig forskning och hydrografisk kartläggning, förhindrande av överträdelser av kuststatens lagar och andra författningar rörande tullar, skatter, invandring eller hälsovård (artikel 21). Kuststaten får inte, förutom med stöd av konventionen, hindra utländska fartygs oskadliga genomfart. Med utländskt fartyg avses fartyg som framförs under utländsk flagg. Kuststaten får inte

heller, vid tillämpningen av konventionen eller av lagar eller andra författningar som har antagits med stöd av konventionen, ställa sådana krav på fartygen som faktiskt medför att rätten till oskadlig genomfart förvägras eller inskränks, eller formellt eller faktiskt diskriminera någon stats fartyg eller fartyg som fraktar last till eller från någon stat eller för dess räkning (artikel 24).

Spel på utländska fartyg i oskadlig genomfart bör undantas spellagens tillämpningsområde

Så som spellagen är utformad gäller lagen för spel som tillhandahålls på utländska fartyg på svenskt territorium även när fartyget åtnjuter rätten till oskadlig genomfart av territorialhavet. Eftersom konventionsstaternas rätt att anta nationell lagstiftning som berör rätten till oskadlig genomfart inte omfattar frågan om spel om pengar eller pengars värde, uppkommer en konflikt mellan svensk lagstiftning och havsrättskonventionen. Det finns därför skäl att, såsom Föreningen Svensk sjöfart har anfört i sin begäran till regeringen (se avsnitt 2), undanta spel som tillhandahålls på fartyg i oskadlig genomfart från spellagens tillämpningsområde. Ett fartyg som framförs under utländsk flagg, och som endast tillhandahåller spel på svenskt territorium i samband med oskadlig genomfart, kan inte heller anses rikta sig till svenska konsumenter eller vara en del av den svenska spelmarknaden. I likhet med vad som gäller för luftfartyg som passerar svenskt territorium utan att trafikera en svensk flygplats, bör fartyg på motsvarande sätt därför kunna undantas från spellagens tillämpningsområde utan att det innebär något större avsteg från målsättningen att spelregleringen ska vara heltäckande.

Sammantaget görs bedömningen att spel som tillhandahålls på utländska fartyg som befinner sig i oskadlig genomfart enligt artikel 17 i havsrättskonventionen ska undantas från spellagens tillämpningsområde.

4.3 Svenskt speldeltagande i lagen om skatt på spel

Förslag: En särskild definition av svenskt speldeltagande ska införas i lagen om skatt på spel. Med svenskt speldeltagande ska avses deltagande i dels onlinespel när spelaren är bosatt eller stadigvarande vistas i Sverige, dels annat spel än onlinespel när spelet tillhandahålls på svenskt territorium.

Skälen för förslaget: Enligt lagen om skatt på spel ska licenshavare betala spelskatt med 18 procent av den månatliga behållningen från licenspliktiga spel som omfattas av lagen om skatt på spel. Vid bestämmande av behållningen ska endast insatser och utbetalningar som hänför sig till det svenska speldeltagandet beaktas. Vilka spel som föranleder beskattning och vilket belopp som ska betalas är således beroende av vilka spel som är licenspliktiga enligt spellagen och vad som utgör svenskt speldeltagande.

I syfte att undvika en konflikt mellan svensk spellagstiftning och havsrättskonventionen föreslås i avsnitt 4.2 att spellagen inte ska tillämpas på spel som tillhandahålls på utländska fartyg som befinner sig i oskadlig genomfart på svenskt territorium. Då spel som tillhandahålls under sådan genomfart därmed inte omfattas av licensplikt kommer spelet inte heller omfattas av lagen om skatt på spel.

Spel kan emellertid tillhandahållas på ett fartyg både vid tillfällen när spelet inte är licenspliktigt och vid tillfällen när licensplikt föreligger. Så är t.ex. fallet när spel inte enbart tillhandahålls medan det utländska fartyget befinner sig i oskadlig genomfart utan även vid andra tillfällen när fartyget befinner sig på svenskt territorium. Ett annat exempel är när spel tillhandahålls på ett utländskt fartyg på svenskt territorium under en del av resan och på internationellt vatten under en annan del av resan. I de fall licensierat spel har tillhandahållits av en licenshavare ska spelskatt betalas för behållningen för varje kalendermånad som avser sådant spel som omfattas av lagen om skatt på spel.

Bestämmelser om beräkningen av behållningen finns i 7 § lagen om skatt på spel. Av andra stycket i nämnda paragraf framgår att endast insatser och utbetalningar som hänför sig till det svenska speldeltagandet ska beaktas vid bestämmandet av behållningen för spelet. För närvarande innehåller lagen ingen definition av vad som avses med svenskt speldeltagande, vilket kan väcka frågor om dels

hur behållningen ska beräknas vid spel under gränsöverskridande resor, dels lagens förhållande till havsrättskonventionen.

För att säkerställa att insatser och utbetalningar som hänför sig till deltagande i fysiska spel som tillhandahålls utanför svenskt territorium inte ska beaktas vid bestämmandet av behållningen för spelet, föreslås att det i lagen om skatt på spel införs en definition av svenskt speldeltagande. Av definitionen ska framgå att deltagande i annat spel än onlinespel endast ska anses utgöra svenskt speldeltagande när spelet tillhandahålls på svenskt territorium. Deltagande i spel på fysiska spelplatser under gränsöverskridande resor bör därmed inte kunna anses som svenskt speldeltagande när spelet sker i Sveriges ekonomiska zon. Förslaget säkerställer därigenom att beräkningen av underlaget för skatten inte kommer i konflikt med havsrättskonventionen.

Den föreslagna definitionen omfattar även fysiska spel som tillhandahålls på en stationär plats på svenskt territorium, men är inte avsedd att medföra någon förändring av beräkningen av behållningen för sådana spel. I fråga om fysiska spel som tillhandahålls på svenskt territorium bör det även i fortsättningen sakna betydelse för beskattningen om spelaren är bosatt i Sverige eller endast vistas här tillfälligt.

En definition av vad som avses med svenskt speldeltagande bör även reglera vad som avses med svenskt speldeltagande vid deltagande i onlinespel. Av förarbetena till lagen om skatt på spel framgår att vid onlinespel föreligger svenskt speldeltagande om spelaren är bosatt i Sverige eller stadigvarande vistas här, oavsett var spelaren befinner sig fysiskt (prop. 2017/18:220 s. 364). Definitionen av svenskt speldeltagande föreslås därför innehålla en reglering med sådan innebörd. Förslaget är dock inte avsett att medföra någon förändring i sak i denna del. Som redogörs för i förarbetena (prop. 2017/18:220 s. 254 och 318), ska bedömningen av om en person är bosatt i Sverige utgå från de kriterier som gäller enligt 3 § folkbokföringslagen (1991:481). Med stadigvarande vistelse avses detsamma som i 3 kap. 3 § 2 inkomstskattelagen.

5 Vissa mindre justeringar av spellagen och spelförordningen

Förslag: Bestämmelsen om ingripande i 18 kap. 12 § spellagen ska förtydligas så att det klart framgår att Spelinspektionens skyldighet att ingripa mot licenshavaren omfattar samtliga fall då licenshavaren inte uppfyller förutsättningarna för licens.

Bestämmelsen om spelsystemens lokalisering i 16 kap. 2 § spellagen ska ändras så att det klart framgår att licens endast får ges om licenshavaren säkerställt att Spelmyndigheten kan kontrollera att utrustningen uppfyller föreskrivna krav.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer ska kunna besluta om undantag från kravet på registrering av spelare som deltar i lotteri för viss tid, s.k. prenumerationslotterier.

Vissa rättelser och redaktionella ändringar ska göras i spellagen.

Skälen för förslaget

Förtydligande av 18 kap. 12 § spellagen

I spellagen ställs ett antal olika krav på spelverksamheten som licenshavaren är skyldig att uppfylla för att få bedriva licenspliktigt spel. I de flesta fall anges endast att licenshavaren är skyldig att vidta en viss åtgärd eller att spelverksamheten ska bedrivas på ett visst sätt. Så är t.ex. fallet med bestämmelserna i 5 kap. 3–6 §§ spellagen, där kraven för att få bedriva spel på ett kasino regleras.

I vissa bestämmelser har dock kraven i stället formulerats som en förutsättning för att licens ska få beviljas. Ett exempel på denna lagstiftningsteknik är bestämmelsen i 5 kap. 7 § spellagen, enligt vilken licens att tillhandahålla värdeautomater på andra platser än på ett

kasino får ges om vissa uppräknade förutsättningar är uppfyllda. I denna och i övriga bestämmelser med liknande utformning tar majoriteten av kraven som ställs tydligt sikte på spelets bedrivande (jfr t.ex. 6 kap. 3 och 5 §§ samt 9 kap. 2, 3 och 5 §§ spellagen). Avsikten med dessa krav är således att de ska gälla under hela licenstiden och inte bara vid tidpunkten för ansökan om licens.

Detta är även utgångspunkten för regleringen av Spelinspektionens skyldighet att ingripa mot överträdelse av spellagen. I 18 kap. 12 § första stycket spellagen anges nämligen att om förutsättningarna för licens enligt 4 kap. 1–3 §§ inte längre är uppfyllda, eller om en licenshavare i övrigt åsidosätter sina skyldigheter enligt denna lag eller enligt föreskrifter eller villkor som meddelats med stöd av lagen, ska spelmyndigheten förelägga licenshavaren att inom en viss tid vidta rättelse eller besluta om förbud, ändring av villkoren eller anmärkning.

Formuleringen ”förutsättningar för licens enligt 4 kap. 1–3 §§” fanns inte med i det författningsförslag som lämnades i betänkandet En omreglerad spelmarknad (SOU 2017:30). Bestämmelsens lydelse justerades dock under beredningen i Regeringskansliet för att tydliggöra att licenshavarens skyldigheter under licenstiden inte bara omfattar sådana krav som har med spelets bedrivande att göra, utan även sådana krav som avser licenshavarens personliga egenskaper (prop. 2017/18:220 s. 200 f. och 339 f.).

Det har emellertid framkommit, bl.a. genom utformningen av Spelinspektionens licensbeslut, att hänvisningen till 4 kap. 1–3 §§ spellagen kan tolkas som en inskränkning av bestämmelsens tillämpningsområde i förhållande till de krav som formulerats som förutsättningar för licens (se t.ex. 5 kap. 7 § spellagen), till att endast omfatta kraven i de omnämnda paragraferna. Mot bakgrund av de höga krav på tydlighet som måste ställas på tillsynsbestämmelser i allmänhet bör hänvisningen till 4 kap. 1–3 §§ utgå. Därmed klargörs att Spelinspektionens skyldighet att ingripa aktualiseras i samtliga fall då förutsättningarna för licens inte längre är uppfyllda.

Ändring av 16 kap. 2 § spellagen

Spelare ska kunna utgå från att de spel som tillhandahålls är säkra och att de inte kan manipuleras. I spellagen ställs därför krav på att

licenshavares spelsystem ska uppfylla föreskrivna tekniska krav och att uppfyllelsen av dessa tekniska krav ska verifieras av ett ackrediterat organ. För att säkerställa att spelmyndigheten, dvs. Spelinspektionen, på ett tillfredsställande sätt ska kunna kontrollera spelsystemen, är huvudregeln enligt spellagen att spelsystemen ska vara placerade i Sverige. Spelinspektionen får dock enligt 16 kap. 2 § spellagen medge undantag från denna regel om tillsynen i stället kan utföras antingen av en myndighet i licenshavarens etableringsland som Spelinspektionen har ingått avtal med, eller om licenshavaren kan ge Spelinspektionen möjlighet att genomföra en tillfredsställande kontroll genom fjärråtkomst. Spelinspektionen har hittills ingått avtal om samarbete med spelmyndigheter på Malta och Gibraltar. Spelinspektionen har genom licensbeslut meddelat undantag från huvudregeln i samtliga fall då så har begärts.

Syftet med regleringen i 16 kap. 2 § är att säkerställa att Spelinspektionen kan genomföra en tillfredsställande kontroll av spelsystemet. För att tydliggöra detta syfte bör undantagsregleringen utgå och de olika metoderna för att säkerställa Spelinspektionens kontrollmöjligheter omformuleras till alternativa förutsättningar för att tilldela en licens. Genom en sådan ändring klargörs också att bestämmelsen inte utgör ett sådant datalokaliseringskrav som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1807 av den 14 november 2018 om en ram för det fria flödet av andra data än personuppgifter i Europeiska unionen. I likhet med vad som gäller enligt nuvarande reglering, ska Spelinspektionen även i fortsättningen i samband med licensgivningen förhandspröva huruvida en tillfredsställande kontroll är säkerställd.

Spelinspektionens rätt att föreskriva om undantag från kravet på registrering ska omfatta prenumerationslotterier

I 12 kap. spellagen finns bestämmelser om registrering av spelare. Enligt huvudregeln i 12 kap. 1 § spellagen ska en licenshavare registrera den som vill delta i spel. Vid registreringen ska spelaren enligt 12 kap. 2 § spellagen uppge namn, adress och personnummer eller motsvarande. Licenshavaren ska även kontrollera spelarens identitet på ett betryggande sätt genom en tillförlitlig elektronisk identifiering eller motsvarande. Syftet med bestämmelserna är att licenshavaren ska kunna upprätthålla lagstadgade åldersgränser samt att fusk,

bedrägeri och annan brottslig verksamhet ska kunna motverkas och förhindras (prop. 2017/18:220 s. 140)

Krav på registrering har, med hänsyn till penningtvättsreglerna, även ansetts nödvändigt när det gäller köp av lotter för viss tid, s.k. prenumerationslotterier. För spelare som deltar i ett prenumerationslotteri finns därför en särskild bestämmelse om registrering i 12 kap. 3 § spellagen. I likhet med vad som gäller för annat spel, ska deltagare i prenumerationslotterier registreras med namn, adress och personnummer eller motsvarande. Mot bakgrund av de låga belopp som sådant spel omfattar, och eftersom lotterna sänds till spelarens folkbokföringsadress, har det dock inte ansetts nödvändigt att införa ett särskilt krav på betryggande identifiering av spelarens identitet.

Enligt 21 kap. 11 § spellagen får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om undantag från registrering enligt 12 kap. 1 § och om hur kontrollerna av en spelares identitet enligt 12 kap. 2 och 4 §§ ska göras. Utgångspunkten är att undantag endast bör komma i fråga i de fall då riskerna för penningtvätt eller finansiering av terrorism bedöms som låga, exempelvis vid köp av fysiska lotter (samma prop. s. 141).

Regeringen har i 16 kap. 8 § 2 spelförordningen föreskrivit att Spelinspektionen får meddela föreskrifter om undantag från kravet på registrering enligt 12 kap. 1 § spellagen. Någon möjlighet för inspektionen att undanta prenumerationslotterier från registreringskravet finns alltså inte.

Mot bakgrund av att även prenumerationslotterier som regel omfattar låga belopp, och även i övrigt har många likheter med fysiska lotter, bör dock möjligheten att föreskriva om undantag från registrering även omfatta dessa lotterier. Bemyndigandena i 21 kap. 11 § spellagen och 16 kap. 8 § 2 spelförordningen bör därför utvidgas till att även omfatta registrering av spelare som deltar i lotteri för viss tid enligt 12 kap. 3 § spellagen.

Rättelser och redaktionella ändringar

Enligt 6 kap. 11 § spellagen är det vid försäljning av förhandsdragna fysiska lotter enligt 9 § inte tillåtet att låta spelaren själv göra sin insats med hjälp av teknisk eller elektronisk utrustning som tillhandahålls av den juridiska personen, såvida inte utrustningen är

försedd med en slumpalsgenerator eller ett elektroniskt minne. Lagtexten justerades med anledning av synpunkter från Lagrådet. I samband med det kom en felaktig dubbel negation att föras in i bestämmelsen. Den korrekta innebörden framgår dock av författningskommentaren till bestämmelsen. Där anges att fysiska förhandsdragna lotter i vissa fall får tillhandahållas genom att spelaren själv sköter den tekniska utrustningen under förutsättning att den inte är försedd med slumpalsgenerator eller elektroniskt minne (prop. 2017/18:220 s. 309). Den innebörden måste dock framgå av lagtexten som därför bör justeras.

Vidare bör vissa mindre redaktionella ändringar göras i 11 kap. 1 §, 19 kap. 2 § och 21 kap. 13 § spellagen.

6 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Förslag: Ändringarna till följd av uppsägelsen av överenskommelsen mellan Sverige och Finland om automatspel på passagerarfartyg i reguljär linjetrafik mellan länderna ska träda i kraft den dag regeringen bestämmer. Övriga författningsändringar ska träda i kraft den 1 juli 2020.

De upphävda bestämmelserna i automatspelslagen och automatspelsförordningen samt äldre bestämmelser i lagen om skatt på spel och 1 kap. 2 och 4 §§ spellagen ska fortfarande gälla för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Skälen för förslaget: Samtliga författningsförslag bör träda i kraft så snart som möjligt, vilket med hänsyn till remittering, propositionsarbete och riksdagsbehandling tidigast bedöms kunna ske den 1 juli 2020. Ändringarna i 1 kap. 2 och 4 §§ spellagen är dock beroende av att överenskommelsen mellan Sverige och Finland om automatspel på passagerarfartyg i reguljär linjetrafik mellan länderna upphör att gälla. Uppsägningstiden är sex månader och måste föregås av ett riksdagsbeslut. För att skapa nödvändig flexibilitet bör det överlåtas åt regeringen att bestämma tidpunkt för ikraftträdande av denna lagändring.

Med hänsyn till att det även efter ikraftträdandet kan uppkomma frågor om bl.a. tillstånd, avgifter och skatter som hänför sig till tiden före ikraftträdandet, bör de upphävda bestämmelserna i automatspelslagen och automatspelsförordningen samt äldre bestämmelser i lagen om skatt på spel och 1 kap. 2 och 4 §§ spellagen fortfarande gälla för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet. Övriga författningsändringar bedöms inte vara sådana att de motiverar särskilda övergångsbestämmelser.

7 Konsekvenser av förslagen

7.1 Upphävandet av automatspelslagen

Antalet anordnare med tillstånd enligt automatspelslagen uppgår för närvarande till 93. Tillstånden avser sammanlagt 2 315 spelautomater. Tillståndstiden löper vanligtvis på två år och avgiften för att ansöka om tillstånd uppgår till 3 000 kr för 1–10 automater, 10 000 kr för 11–25 automater och 35 000 kr för 26 eller fler automater (5 § automatspelsförordningen). Härtill kommer en rörlig tillsynsavgift på 1 500 per timme, samt i förekommande fall, kostnader för resor, logi och övriga kontrollkostnader som är direkt hänförliga till tillståndet (5 § LIFS 2018:12 samt bilaga 1). Enligt uppgift från Spelinspektionen handlades 59 respektive 55 tillståndsärenden 2017 och 2018. De sammanlagda intäkterna från ansöknings- och tillsynsavgifter uppgick 2017 till 719 000 kr och 2018 till 566 000 kr. Spelinspektionens motsvarande kostnader för tillstånd och tillsyn uppgick 2017 till 834 000 kr och 2018 till 396 000 kr. I genomsnitt uppgick Spelinspektionens kostnader för tillstånd och tillsyn enligt automatspelslagen under 2014–2018 till ca 650 000 kr årligen.

För företagen innebär förslaget att upphäva automatspelslagen minskade kostnader till följd av minskad administration och avgifter. Samtidigt medför skyldigheten att använda kassaregister en ökad kostnad för de företag som inte beviljas undantag från kravet på kassaregister. Mot bakgrund av att en stor andel av de företag som i dag har tillstånd till automatspel även bedriver annan verksamhet, är det sannolikt att många redan har ett godkänt kassaregister, även om det inte krävs för spelverksamheten. För dessa innebär kravet på kassaregister ingen större merkostnad jämfört med vad som gäller i dag. För de företag som inte redan har godkända kassaregister uppstår först och främst en engångskostnad för inköp av ett sådant register, alternativt en mindre löpande kostnad vid leasing eller hyra.

Kostnaden för de enklaste systemen bedöms uppgå till mellan 5 000 kr och 15 000 kr för köp respektive ca 200 kr och 500 kr i månaden vid leasing. Kostnaden för kassaregister är således över tid lägre än kostnaderna för ansökan om tillstånd och tillsyn enligt automatspelslagen. För de företag som inte redan använder kassaregister, eller kan komma att medges undantag från skyldigheten att använda kassaregister, innebär förslaget att kostnaderna totalt sett minskar.

När automatspelslagen upphör kommer Spelinspektionen inte längre att ha några kostnader för tillståndsgivning och tillsyn enligt lagen. Tillståndsprövningen och tillsynen enligt automatspelslagen syftar bl.a. till att kontrollera att spelautomaterna inte används för att tillhandahålla otillåtet spel om pengar. Som en följd av att förhandskontrollen och tillsynen av förströelsespel slopas, måste Spelinspektionen i stället kontrollera förekomsten av otillåtet spel om pengar enligt spellagen. Myndighetens kostnader för tillsyn av otillåtet spel om pengar enligt spellagen kommer därför att öka något. Kostnaderna för detta bedöms motsvara de kostnadsminskningar som följer av att tillstånds- och tillsynsverksamheten enligt automatspelslagen upphör. Därmed uppstår inga kostnadsökningar för Spelinspektionen.

För Skatteverket kommer kravet på kassaregister att innebära en marginell kostnad till följd av ökad administration och kontroll. Kostnaden för detta bedöms rymmas inom ramen för befintliga anslag.

Eftersom mål enligt automatspelslagen förekommer mycket sällan i såväl de allmänna domstolarna som de allmänna förvaltningsdomstolarna, innebär förslaget att upphäva automatspelslagen endast en ytterst marginell kostnadsminskning. Samtidigt kan införandet av ett krav på kassaregister för anordnare av automatspel medföra en marginellt ökad kostnad till följd av en ökad måltillströmning i denna del. De eventuella kostnaderna för detta bedöms rymmas inom ramen för befintliga anslag.

För kommunerna och Polismyndigheten innebär förslaget att Spelinspektionen inte längre kommer bereda dem möjlighet att yttra sig över ansökningar om tillstånd enligt automatspelslagen. För dessa myndigheter innebär förslaget således marginellt minskade kostnader för administration och arbete.

Förslaget bedöms vara förenligt med EU-rätten. Förslaget bedöms inte medföra några ekonomiska eller andra effekter för jämställdheten mellan kvinnor och män eller för sysselsättningen. Förslaget bedöms inte heller påverka skyddet för spelkonsumenterna, miljön eller samhället i övrigt.

7.2 Spel på fartyg i internationell trafik

Upphävande av överenskommelsen om automatspel

För de spelföretag som redan har en svensk spellicens för automatspel på fartyg i internationell trafik får förslaget inga konsekvenser. För de spelföretag som i dag tillhandahåller automatspel med stöd av ett finskt eller åländskt tillstånd innebär förslaget att de måste ansöka om svensk spellicens och följa svensk spellagstiftning för att kunna fortsätta tillhandahålla automatspel på svenskt territorium. Avgiften för en sådan licens uppgår för närvarande till 2 800 kr per spelplats (med spelplats avses enligt Spelinspektionens praxis ett fartyg). Härtill kommer även en tillsynsavgift på 1 500 kr per timme (direkt lön samt pålägg) samt, i förekommande fall, kostnader för resor, logi och övriga kontrollkostnader som är direkt hänförliga till licensen. Spelföretagen kommer även att bli skyldiga att betala spelskatt på behållningen av sådant spel som bedrivs på svenskt territorium.

Enligt uppgift från Spelinspektionen är det endast ett utländskt spelföretag, Paf Consulting Abp, som för närvarande omfattas av överenskommelsen, och som därmed har rätt att tillhandahålla automatspel på svenskt territorium utan svensk spellicens. Spelföretaget har dock redan svensk spellicens för kasinospel och kortspel i turneringsform på sammanlagt nio fartyg, varav två är registrerade i Sverige. Kostnaderna för administration och avgifter för att komplettera de befintliga licenserna med licens för automatspel bedöms därmed vara små. Kravet på svensk spellicens bedöms således inte i sig innebära någon risk för utflaggning av svenska fartyg.

Kostnaderna för svensk spelskatt kan dock bli högre för de spelföretag som nämns ovan. Den offentligfinansiella effekten kan emellertid antas vara försumbar ur ett statsfinansiellt perspektiv. Eftersom spelskatt endast ska betalas för behållningen från spel på svenskt territorium, påverkar spelskatten samtliga licenshavare lika

oavsett flaggstat. De ökade kostnaderna för spelskatt bedöms således inte heller utgöra ett incitament för ägare av svenskflaggade fartyg att byta flaggstat.

För Spelinspektionen innebär förslaget en marginell kostnadsminskning till följd av regelförenkling. Något behov av utbildning eller informationsinsatser som går utöver det som normalt sker vid regelförändringar bedöms inte uppstå. Kostnaderna för förslagen bör därför kunna hanteras inom myndighetens befintliga ekonomiska ramar. Däremot kan förslaget eventuellt komma att medföra att de spelföretag som i dag bedriver spel med stöd av överenskommelsen söker licens för automatspel på fartyg i internationell trafik. Detta kan innebära att Spelinspektionens kostnader för denna handläggning och tillsyn ökar, samtidigt som statens intäkter i form av avgifter ökar i motsvarande mån. Antalet spelföretag som till följd av förslaget behöver ansöka om svensk licens för att fortsätta tillhandahålla automatspel på svenskt territorium är dock, som ovan framgått, för närvarande mycket begränsat. Spelinspektionens ökade kostnader bedöms därför kunna hanteras inom myndighetens befintliga ekonomiska ramar.

Förslaget bedöms vara förenligt med EU-rätten. Förslaget bedöms inte medföra några ekonomiska eller andra effekter för jämställdheten mellan kvinnor och män eller för sysselsättningen. Förslaget bedöms inte heller påverka skyddet för spelkonsumenterna, miljön eller samhället i övrigt.

Övriga ändringar i spellagen och lagen om skatt på spel avseende spel på fartyg i internationell trafik

Förslaget om att införa en definition av svenskt speldeltagande bedöms inte medföra några kostnader för företagen. För Skatteverket kan förslaget förväntas medföra en mycket begränsad kostnad av engångskaraktär. Något behov av informationsinsatser som går utöver de som normalt sker vid regelförändringar bedöms dock inte uppstå. Kostnaderna för Skatteverket bör därför kunna hanteras inom myndighetens befintliga ekonomiska ramar.

Förslaget om att undanta spel på fartyg som befinner sig i oskadlig genomfart från kravet på svensk spellicens kan förväntas medföra marginellt minskade kostnader för företagen till följd av minskad administration och ett minskat uttag av avgifter. Förslaget

bedöms vidare medföra marginellt minskade kostnader för Spelinspektionen till följd av minskade arbetsinsatser i samband med tillståndsgivning och tillsyn.

Förslagen bedöms inte påverka antalet mål eller på annat sätt påverka arbetsbelastningen i de allmänna förvaltningsdomstolarna.

Eftersom förslagen bedöms ge upphov till små eller inga effekter, bedöms de inte leda till några konsekvenser avseende den ekonomiska jämställdheten mellan kvinnor och män eller för sysselsättningen. Förslagen bedöms inte heller påverka enskilda hushåll eller den offentliga sektorn och inte innebära några fördelningsmässiga effekter. Förslagen bedöms inte heller påverka skyddet för spelkonsumenterna, miljön eller samhället i övrigt. Förslagen bedöms vara förenliga med EU-rätten.

7.3 Vissa mindre justeringar av spellagen

De övriga förslagen medför inga ekonomiska effekter för företagen.

För Spelinspektionen innebär dessa förslag marginellt minskade kostnader, främst till följd av justeringen av tillsynsbestämmelsen i 18 kap. 12 § spellagen. Genom justeringen tydliggörs att licenshavarens skyldigheter under licenstiden omfattar samtliga krav som ska vara uppfyllda för att licens ska beviljas. Förtydligandet kan förväntas medföra något enklare licensbeslut, med minskade arbetskostnader som följd.

Förslagen bedöms vara förenliga med EU-rätten. Förslagen bedöms inte medföra några ekonomiska effekter för jämställdheten mellan kvinnor och män eller för sysselsättningen. Förslagen bedöms inte heller påverka skyddet för spelkonsumenterna, miljön eller samhället i övrigt.

8 Författningskommentar

8.1 Förslaget till lag om ändring i spellagen (2018:1138)

1 kap.

2 §

I paragrafen regleras lagens tillämpningsområde. Paragrafen har ändrats endast på så sätt att hänvisningen till 1 kap. 4 § utgått. Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

3 §

Paragrafen innehåller särskilda bestämmelser för spel på fartyg och luftfartyg. Paragrafen har justerats för att uppfylla Sveriges åtaganden enligt internationell rätt. Övervägandena finns i avsnitt 4.2.

Andra stycket har delats in i två punkter. Bestämmelsen i *punkt 1* är ny och innebär att lagen inte ska tillämpas på utländska fartyg som passerar svenskt territorium med stöd av rätten till oskadlig genomfart enligt artikel 17 i havsrättskonventionen. Vad som avses med begreppet oskadlig genomfart följer av artiklarna 17–19 i denna konvention. Enligt dessa avses med oskadlig genomfart bl.a. att genomfarten ska vara oavbruten och skyndsam och inte störa kuststatens lugn, ordning eller säkerhet.

Bestämmelsen i *punkt 2* motsvarar det tidigare andra stycket (jfr prop. 2017/18:220 s. 291).

4 §

Paragrafen har upphävts. Övervägandena finns i avsnitt 4.1.

I paragrafen reglerades tidigare förhållandet mellan spellagen och överenskommelsen mellan Sverige och Finland om automatspel på passagerarfartyg i reguljär linjetrafik mellan Sverige och Finland (SÖ 1979:40).

5 §

I paragrafen regleras vissa undantag från spellagens tillämpningsområde. Paragrafen har ändrats på så sätt att andra stycket har upphävts. Övervägandena finns i avsnitt 3.3.

Av det tidigare andra stycket framgick att spellagen inte skulle tillämpas på sådant spel som omfattades av automatspelslagen.

6 kap.

11 §

I paragrafen regleras möjligheten för den som tillhandahåller ett registreringslotteri att placera ut teknisk eller elektronisk utrustning, s.k. serviceterminaler, som hanteras av spelaren själv. Paragrafen har justerats på så sätt att ordet ”inte” har strukits ur bestämmelsen. Därutöver har även en mindre språklig justering gjorts. Övervägandena finns i avsnitt 5.

11 kap.

1 §

I paragrafen ges en möjlighet till internationella samarbeten inom ramen för vissa licenser. Paragrafen har justerats på så sätt att en punkt har förts in efter ”5 kap”. Övervägandena finns i avsnitt 5.

16 kap.**2 §**

I paragrafen regleras placeringen av spelsystemet. Paragrafen har ändrats för att klargöra syftet med bestämmelsen. Övervägandena finns i avsnitt 5.

I *andra stycket* anges att spelsystemet under vissa förutsättningar får vara placerat utomlands. Ändringen innebär att spelmyndigheten inte längre behöver besluta om undantag från kravet i första stycket på att spelutrustningen ska vara placerad i Sverige.

18 kap.**12 §**

I paragrafen regleras spelmyndighetens möjligheter till ingripande mot en licenshavare som inte bedriver sin verksamhet enligt spelagen eller föreskrifter och villkor som meddelats med stöd av lagen. Paragrafen har justerats så att det klart framgår att Spelmyndighetens skyldighet att ingripa mot licenshavaren omfattar samtliga fall då licenshavaren inte uppfyller förutsättningarna för licens. Övervägandena finns i avsnitt 5.

19 kap.**2 §**

I paragrafen kriminaliseras främjande av dels otillåtet spel, dels licenspliktigt spel utan licens. Paragrafen har justerats på så sätt att ordet ”i” har förts in i första stycket. Övervägandena finns i avsnitt 5.

21 kap.**11 §**

Paragrafen innehåller ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om

undantag från registrering av spelare och om hur kontroller av en spelares identitet ska göras. Genom ändringen omfattar bemyndigandet även registrering av spelare som deltar i lotteri för viss tid, s.k. prenumerationslotterier. Övervägandena finns i avsnitt 5.

13 §

I paragrafen finns bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om spelansvar. *Punkt 4* i paragrafen har justerats på så sätt att en punkt har förts in efter ”14 kap”. Övervägandena finns i avsnitt 5.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna behandlas i avsnitt 6.

Av *punkt 1* framgår att ändringarna i 1 kap. 2 och 4 §§ ska träda ikraft den dag regeringen bestämmer. Därigenom kan regeringen anpassa tidpunkten för ikraftträdandet till den tidpunkt då överenskommelsen mellan Sverige och Finland om automatspel på passagerarfartyg i reguljär linjetrafik mellan länderna upphör att gälla. Övriga ändringar ska träda i kraft den 1 juli 2020.

Av *punkt 2* framgår att ändringarna i 1 kap. 2 och 4 §§ ska fortsätta att gälla för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

8.2 Förslaget till lag om upphävande av lagen (1982:636) om anordnande av visst automatspel

Genom lagen upphävs automatspelslagen. Övervägandena finns i avsnitt 3.3.

I lagen anges att automatspelslagen upphör att gälla vid utgången av juni 2020.

Övergångsbestämmelse

Övergångsbestämmelsen behandlas i avsnitt 6.

Av övergångsbestämmelsen framgår att den upphävda lagen fortfarande ska gälla för förhållanden som hänför sig till tiden före upphävandet.

8.3 Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

39 kap.

9 §

I paragrafen regleras undantagen från skyldigheten att använda kassaregister. Ändringen innebär att *punkt 6*, enligt vilken den som anordnar automatspel enligt automatspelslagen undantas från skyldigheten att föra kassaregister, utgår till följd av att automatspelslagen upphävs. Ändringen innebär även en omnumrering av efterföljande punkt. Övervägandena finns i avsnitt 3.3.

Ikraftträdandebestämmelse

Ikraftträdandebestämmelsen behandlas i avsnitt 6.

Av bestämmelsen framgår att ändringarna träder i kraft den 1 juli 2020.

8.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:1139) om skatt på spel

7 §

I paragrafen regleras hur behållningen ska beräknas. Ändringen innebär att ett nytt *tredje stycke* införs i vilket svenskt speldeltagande definieras. Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

Innebörden av svenskt speldeltagande har betydelse för vilka insatser och utbetalningar som ska beaktas vid bestämmandet av behållningen.

Av *punkt 1* följer att insatser och utbetalningar som hänför sig till en fysisk persons deltagande i onlinespel ska beaktas om det rör sig om en spelare som är bosatt eller stadigvarande vistas i Sverige. Med onlinespel avses detsamma som i 2 kap. 1 § spellagen. Bedömningen av om en person är bosatt i Sverige ska utgå från de kriterier som gäller enligt 3 § folkbokföringslagen (1991:481). Med stadigvarande vistelse avses detsamma som i 3 kap. 3 § 2 inkomstskattelagen (1999:1229), dvs. att det är frågan om en sammanhängande vistelse på sex månader eller mer. En förutsättning är att dygnsvilan är i Sverige. Vistelsen räknas som stadigvarande bara om den är sammanhängande, dvs. utan annat än tillfälliga avbrott (se prop. 2004/05:19 s. 30). Ändringen i första punkten utgör ingen ändring i sak.

Av *punkt 2* följer att insatser och utbetalningar som hänförs till speldeltagande i annat spel än onlinespel, ska beaktas när spelet tillhandahålls på svenskt territorium. Detta innebär att endast insatser och utbetalningar som hänför sig till spel som sker på en fysisk plats på svenskt territorium, inklusive territorialvatten, ska beaktas vid beräkning av behållningen. Så länge det är fråga om ett fysiskt spel som sker inom landets gränser saknar det betydelse huruvida spelaren är bosatt i Sverige eller endast vistas här tillfälligt.

Vid spel på fartyg i internationell trafik påverkas behållningen inte av insatser och utbetalningar som hänförs till licenspliktigt spel som anordnas utanför svenskt territorium, t.ex. på ett svenskflaggat fartyg i svensk ekonomisk zon. Skatten ska enligt 6 § betalas för behållningen som avser sådant spel som omfattas av lagen. Behållningen påverkas därför inte heller av insatser och utbetalningar som hänför sig till spel enligt 6 kap. spellagen eller spel som inte omfattas av spellagens tillämpningsområde. Det senare kan exempelvis vara fallet när spel tillhandhålls på utländska fartyg medan de befinner i oskadlig genomfart enligt artikel 17 i havsrättskonventionen (jfr förslaget i avsnitt 4.2 avseende 1 kap. 3 § spellagen).

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Ikraftträdande och övergångsbestämmelserna behandlas i avsnitt 6.

Av *punkt 1* framgår att ändringarna träder i kraft den 1 juli 2020.

Av *punkt 2* framgår att äldre bestämmelser ska fortsätta att gälla för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet. Detta innebär att behållningen för beskattningsperioder före ikraftträdandet ska beräknas enligt äldre regler.

Departementsserien 2019

Kronologisk förteckning

1. Straffrättsliga åtgärder mot tillgreppsbrott och vissa andra brott. Ju.
2. Höjda åldersgränser i pensionssystemet och i andra trygghetssystem. S.
3. Tydligare regler vid konsumentavtal. Ju.
4. Förslag till en nationell institution för mänskliga rättigheter i Sverige. Ku.
5. Passdatalag
– en ny lag som kompletterar EU:s dataskyddsförordning. Ju.
6. Lägre kapitalkrav för privata aktiebolag. Ju.
7. Ny modell för statsbidrag till vissa ideella organisationer inom brottsofferområdet. A.
8. Värnkraft. Inriktningen av säkerhetspolitiken och utformningen av det militära försvaret 2021–2025. Fö.
9. En effektivare handläggning av ärende om överförande av straffverkställighet. Ju.
10. Ett förbud mot spridning av bilder från rättegångar. Ju.
11. Översyn av vissa bestämmelser om tullfrihet. UD.
12. Kompletteringar till nya EU-regler om aktieägares rättigheter. Ju.
13. Etableringsjobb. A.
14. En stängare syn på vapenbrott och smuggling av vapen och explosiva varor. Ju.
15. Långsiktighet och stadga i arbetet framåt – en myndighet för romska frågor. Ku.
16. Sweden's Eighth National Report under the Convention on Nuclear Safety. Sweden's Implementation of the Obligations of the Convention M.
17. Kompletterande bestämmelser till ny EU-förordning om sprängämnesprekursorer. Ju.
18. Digital kommunikation i domstolsprocesser. Ju.
19. Genomförande av EU:s direktiv om otillbörliga handelsmetoder mellan företag i jordbruks- och livsmedelskedjan. N.
20. Stärkt skydd för den enskilde vid estetiska behandlingar. Ny lag om kirurgiska ingrepp och injektionsbehandlingar. S.
21. Märkning och registrering av katter – ett förslag och dess konsekvenser. N.
22. Ett stärkt straffrättsligt skydd mot upprepad trafikbrottslighet och en utvärdering av den nedre promillegränsen för sjöfylleri. Ju.
23. Vägledning vid tolkning och tillämpning av FN:s konvention om barnets rättigheter. A.
24. Ändringar i arbetslöshetsförsäkringen vid införandet av utvecklingstid. A.
25. Krav på arbetsrättsliga villkor vid inköp för bolag med statligt ägande. N.
26. Säkerhetsprövning av domare. Ju.
27. Ett nytt regelverk för Schengens informationssystem (SIS). Ju.
28. Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om ömsesidigt erkännande av beslut om frysnings- och beslut om förverkande. Ju.
29. Ändrade bestämmelser avseende särskilda insatser för personer med tre fjärdedels sjukersättning eller aktivitetsersättning. A.
30. Vissa följdändringar med anledning av spellagen. Fi.

Departementsserien 2019

Systematisk förteckning

Arbetsmarknadsdepartementet

- Ny modell för statsbidrag till vissa ideella organisationer inom brottsofferområdet. [7]
- Etableringsjobb. [13]
- Vägledning vid tolkning och tillämpning av FN:s konvention om barnets rättigheter. [23]
- Ändringar i arbetslöshetsförsäkringen vid införandet av utvecklingstid. [24]
- Ändrade bestämmelser avseende särskilda insatser för personer med tre fjärdedels sjukersättning eller aktivitetsersättning. [29]

Finansdepartementet

- Vissa följdändringar med anledning av spellagen. [30]

Försvarsdepartementet

- Värnkraft. Inriktningen av säkerhetspolitiken och utformningen av det militära försvaret 2021–2025. [8]

Justitiedepartementet

- Straffrättsliga åtgärder mot tillgreppsbrott och vissa andra brott. [1]
- Tydligare regler vid konsumentavtal. [3]
- Passdatalag
 - en ny lag som kompletterar EU:s dataskyddsförordning. [5]
- Lägre kapitalkrav för privata aktiebolag. [6]
- En effektivare handläggning av ärende om överförande av straffverkställighet. [9]
- Ett förbud mot spridning av bilder från rättegångar. [10]
- Kompletteringar till nya EU-regler om aktieägares rättigheter. [12]

- En strängare syn på vapenbrott och smuggling av vapen och explosiva varor. [14]

- Kompletterande bestämmelser till ny EU-förordning om sprängämnesprekursorer. [17]

- Digital kommunikation i domstolsprocesser. [18]

- Ett stärkt straffrättsligt skydd mot upprepad trafikbrottslighet och en utvärdering av den nedre promillegränsen för sjöfylleri. [22]

- Säkerhetsprövning av domare. [26]

- Ett nytt regelverk för Schengens informationssystem (SIS). [27]

- Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om ömsesidigt erkännande av beslut om frysning och beslut om förverkande. [28]

Kulturdepartementet

- Förslag till en nationell institution för mänskliga rättigheter i Sverige. [4]
- Långsiktighet och stadga i arbetet framåt – en myndighet för romska frågor. [15]

Miljödepartementet

- Sweden's Eighth National Report under the Convention on Nuclear Safety. Sweden's Implementation of the Obligations of the Convention [16]

Näringsdepartementet

- Genomförande av EU:s direktiv om otillbörliga handelsmetoder mellan företag i jordbruks- och livsmedelskedjan. [19]
- Märkning och registrering av katter – ett förslag och dess konsekvenser. [21]

Krav på arbetsrättsliga villkor vid inköp
för bolag med statligt ägande. [25]

Socialdepartementet

Höjda åldersgränser i pensionssystemet
och i andra trygghetssystem. [2]

Stärkt skydd för den enskilde vid estetiska
behandlingar. Ny lag om kirurgiska
ingrepp och injektionsbehandlingar.
[20]

Utrikesdepartementet

Översyn av vissa bestämmelser
om tullfrihet. [11]

